

PUTNIK

Glasiło župe Sv. Nikole biskupa, Jastrebarsko - BROJ 2 / 2003 - cijena 12 kn

Sretan
Božić!

"PUTNIK"

GLASILO ZA VJERSKU IZOBRAZBU I
AKTIVNOSTI ŽUPE SV. NIKOLE BISKUPA
JASTREBARSKO

GLAVNI ODGOVORNI UREDIK:
STJEPAN ROŽANKOVIĆ, upr. župe

LEKTOR I KOREKTOR:
prof. Nino Škrabe

TEHNIČKI UREDNIK
DAMIR LACKOVIĆ

GRAFIČKA PRIPREMA
Studio dizajn Kovač

NAPISALI, UREDILI I PRIPREMILI:

Marijana Badovinac, Ante Badurina,
Kristijana Banić, Marina Bastašić, Zoran Grgić
ž. vikar, Ante Kelentrić, Damir Lacković,
Đurđica Lončarić, Ana Novosel, Jasnica
Vojvodić, Smiljana Popović, s. Paula Puzjak,
Mirko Škrabe, Nino Škrabe, Marijan Vc

ORGANIZACIJA GRAFIČKE
PRIPREME I TISKA
FLORIJAN d.o.o.

ADRESA UREDNIŠTVA:
ŽUPNI URED
TRG KARDINALA ALOJZIJA STEPINCA 1,
10450 JASTREBARSKO
Tel./fax: 01/6281-756
e-mail: zupni.ured.sv.nikole@zg.htnet.hr

GLASILO IZLAZI PERIODIČNO

SVETA NOĆ

Noćas je neka skrivena sila
po sjajnom nebeskom svodu,
prosula pregršt dragulja,
o noćas sve je tako
tajanstveno, tiho i meko
ko priča malog
slavulja...

Otkuda noći ovoj
toliko raskoši, sjaja?

Otkuda pjesme sred noćnog mira?
Čemu u gori vesela svirka,
čemu ta žurba čudna
judejskih mladih
pastira?

O čudo noćas se zbililo...
čudo kakvo svijet još
nikada nije gledalo.
U štali na slami leži
kraj čiste Djevice Majke
maleno, božansko
čedo.

Kako je krasno to čedo,
što leži sve u sjaju...!
To lice, ta usta, te oči!
O kako se nebesko čudo
u štali dogodi prostoj
radosne ove
noći.

Pastiri pobožno kleče
pred malim nebeskim Kraljem,
od sreće lica im gore...
Anđela čitava četa
motri to divno čedo,
dok pjesme rajske se
ore.

Srebrno modre zvijezde
tiho se spustile niže
i jače sjati su stale,
ne bi li kroz trošne grede
ugledat mogle lice
božanskom Gostu
štale...

Noćas je Božja skrivena sila
po sjajnom nebeskom svodu
prosula pregršt dragulja...
O noćas sve je tako
tajanstveno, tiho i meko
ko pjesma Božjeg
slavulja.

Aleksa Kokić

TAMA JE SVUD

Tama je svud vladala tad,
snivao san Betlem je grad.
Budna je tek čekala noć,
znala je Bog k zemlji će doć.

Zvijezde se tad najljepše sjaj
razli nad kraj sanjarski taj.
Zlatan je sav posula put,
štalu i tih s jaslama kut.

Išli su s njom k štalici toj
ljudi i bijel anđela roj.
Vidješe tu, stupiv na prag:
Rodi se Kralj moćan, al' blag.

Znali su svi, travka i cvijet:
Rodi se brat skroman i svet.
Slave ga vijek beskrajni svi,
Slavu mu sad pojmo i mi.

Dragutin Domjanić

Božić

U betlehemske štalice rodio se On,
Spasitelj svijeta,
Poslan od Boga,
Oca našega i svoga.

Marija i Josip bdjeli su nad njim,
Vol i kravica toplinu su dali,
Da bude lijepo Isusu malenom u štali.

Anđeli su pastire probudili
Da dođu vidjeti dijete koje će spasiti svijet.
Svaki je ovčicu za dar Isusu predao,
A On ih je milo gledao.

Zvijezda repatica po sveta tri kralja je pošla
I zajedno sa njima je došla.
Svaki je po jedan dar imao u ruci,
A jedan je rekao pastiru. «Deve dovuci!»

Štalicu je okruživala trava i blato.
Ne mareći za to, sveta tri kralja su Isusu
prišla,
A njihovi darovi su bili:
Tamjan, smirna i zlato.

Isusa je Herod ubiti htio,
Jer nije mu bio mio.
«Prijestolje će mi oduzeti!» - mislio je on,
No čuo je svoje palače zvon.

Isus je na životu ostao,
Spreman da spasi svijet,
Ni sumnjao nije što ga sve u životu čeka,
Da li možda pustolovina neka...

Barbara Krčmar, 1.g

SADRŽAJ

4	Božić
5	U jaslucam prostim
6	Razgovor s...
8	Anketa
10	Sakramenti - Sveta Potvrda
12	Iskustva vjere
13	Svjedoci vjere
19	Kardinal Bozanić
20	Hodočašće
21	Sinoda
22	Božić - poruka obitelji
23	Događanja u župi
28	Sjećanje na...
29	Iz župnog ureda
31	Prigodne Božićne pjesme

Cijenjeni čitatelji,

Božić zasigurno u srcu svakog čovjeka zauzima posebno mjesto, u svakome budi posebnu radost, ne ostavlja ravnodušnim gotovo nikoga. Božić je izvor nada, istinske radosti i želje da barem malom gestom pažnje razveselimo svoje ukućane, rodbinu, prijatelje, te stiskom ruke i čestitkom sa svima podijelimo radost Isusova rođenja.

Božić-koliko toga se stapa u tu jednu riječ; koliko radosti, razdraganosti, uspomena, sjećanja i doživljaja. I tako je svake godine. Tu veliku tajnu naše vjere, koja uza svu jednostavnost i bliskost ipak ostaje neizreciva, pokušavamo izreći riječima «Bog je postao čovjekom!»

Tim događajem u našoj ljudskoj povijesti dogodilo se da je «Najveći postao najmanji, najmoćniji postao je najnećniji, najsvetiji postao je u očima ljudskim najgrešniji, vladar svih vladara postao je podložan, nevidljivi je postao vidljiv, daleki i nedohvatljiv postao je bliz.» Sve se to dogodilo da čovjek shvati kako ga Bog ljubi i da čovjek prihvativši Boga može uistinu biti velik, besmrtn.

Božić-Betelehem, popis pučanstva, špilja, rođenje malog Djeteta, zvijezda, mudraci, sve se to dogodilo, ali za nas vjernike nisu važne samo gole činjenice, već radosna vijest «Krist se utjelovio, Sin Božji ušao je u našu ljudsku stvarnost.»

Te noći Božja je svjetlost sišla među ljude. U tami te noći odjeknuo je poziv: «Ne bojte se, ne strašite se!» Po toj nadi kao da manje osjećamo udaljenost, kao da nas manje bode mučnina svakidašnjice, kao da nam se obnavlja smisao za radost, bezbrižnost. To rođenje je uspostavljanje porušenih mostova, to je podržavanje nade usprkos mnogim brojnim razočaranjima, to rođenje vraća nam vjeru u život. Po toj noći možemo osjetiti da je život jači od uništenja, nada snažnija od očaja, smisao dublji od besmisla. To rođenje želi nam pomoći da novim očima gledamo na svakodnevne događaje, da čujemo Riječ Božju koja osvjetljuje naše živote. Svima nama je potrebna snaga, nutarnja jakost i pomoć kako bismo gradili ljudski život, život čovjekoljublja. Isus se rodio da nikad ne iščezne iz naših života, iz naših muka i patnji, iz naših radosti i nadanja.

Krist je vodio i osvjetljavao život naših predaka. On ih je poticao da kroče naprijed. Vjerujem da nam i danas dolazi u susret svojom riječju i poziva nas da se međusobno ljubimo i tako stvaramo svijet mira, svjesni da mira neće biti na zemlji, dok ne bude mira u srcu čovjekovu.

Siguran sam da će vam ovih božićnih dana «Putnik» biti ugodan prijatelj gdje će svatko naći nešto za sebe. Opet ima iskrenih razmišljanja i svjedočanstava. Ima zanimljivih događaja od prošlog broja. Vjerujem da će svatko za sebe naći nešto korisno za svoju izgradnju u vjeri.

Novorođeni Isus ispunio vaše duše radošću, srca mirom! Neka bude mir u duši, mir u srcu, mir u misli, mir u vašim obiteljima, mir u Bogu!

Sretan Božić i blagoslovljena Nova 2004. godina Gospodnja!

Župnik

Božić

Mnogo sam se puta zapitala što je to Božić. Je li to samo dan koji je svake godine u isto vrijeme predviđen za proslavu crkvenoga blagdana? Naravno da ne... Istina jest da je to značajan crkveni blagdan, ali je istodobno i onaj koji u sebi krije dublji smisao od same proslave.

Priznajem, dosad uopće nisam o tome razmišljala, no sada znam zašto s tako žarkom željom čekam upravo Božić. Eto, već mi sada u mislima lepršaju guste pahulje snijega: veselim se svakoj od njih. I vidim: moja obitelj i ja, uz vatru koja tinja u kaminu, uz božićne pjesme, uz smijeh ukrašavamo božićno drveće... Večer je mirna, tiha, a uskoro će i ponoć-vrijeme za odlazak na polnoćku. Crkva je osvjetljena, snijeg škripi pod nogama, sastajem se s prijateljima, poznanicima, ma, nije ni toliko važno koga ću sresti, bitan je samo onaj čvrsti, iskreni stisak ruke, topao sjaj u očima pri željama za sretno blagdan!

No, nažalost, to je sve samo moja trenutna misao, koja je, eto, odlepršala poput onih snježnih pahuljica, jer sam se vratila u okrutnu stvarnost. Vratila sam se u stvarnost, u kojoj zlo uzima sve više maha, u stvarnost, u kojoj vlada netrpeljivost među ljudima, u stvarnost u kojoj ljudi jedni u drugima vide samo neprijatelje, u vrijeme, u kojem se čovjek vrednuje svojim materijalnim statusom, ali kao što reče književnik Halil Džubran: «Život, kojeg bogataš proživi gomilajući zlato, nalik je životu crva u grobu. Takav je život znak straha.» I pitam se, gdje li su nestala čovjekova moralna načela, postoji li uopće u današnjem čovjeku pokoja nit moralne odgovornosti? Ljudi, prijatelji, znanici, što smo li to učinili sebi i

svijetu? Je li toliko neophodno mijenjati dobrotu u zlo, poštenje u nepoštenje, istinu u laž? Naravno da nije! Otvorimo svoje oči, ne budimo više slijepi! Nemojmo samo željeti bolje sutra, pobrinimo se zajedno da to bolje sutra osvane upravo našim trudom, da ono bude rezultat naše sloge i zajedništva, da to sutra bude satkano nitima ljubavi i dobrote koje smo sami tkali! Božić znači ponovno rođenje, ali ne samo našega Gospodina, već i svih nas!

A što za mene znače čari Božića? Prije svega moram reći da je za mene Božić svaki novi dan. Za mene je Božić u miru i ljubavi moje obitelji, u svakom mom prijatelju, u svakom mom kolegi na radnome mjestu, u svakoj bistroj glavici koju poučavam (moji učenici), u svakoj onoj malenoj stvari, koja me čini sretnom, a najsretnija sam onda kada sam sama zaslužna za nečiju drugu sreću- Božić je ono što pronađem u svakome pogledu i osmijehu, za koji znam da dolazi iz dubine čovjekova srca, i ja sam tada obasipana radošću jer znam da je taj pogled i taj osmijeh upravo meni poklonjen! A najveći mi je Božić onda kada se s ponosom i bez straha mogu obratiti Bogu i od sveg Mu srca zahvaliti što mi je neprestano darivao snagu da čuvam svoje čari Božića i da one žive iz godine u godinu! I naravno, da Mu zahvalim što mi je pomogao da shvatim da je jedino pravo čovjekovo bogatstvo ono koje čovjek nosi unutar sebe, unutar svoje duše! Džubran je rekao da nam je Bog dao duh s krilima, da bismo se njime dignuli u prostrano nebo ljubavi i slobode. Pa neka ta ljubav bude ljubav jednih prema drugima a slobodu neka zrači bezgranična sreća zbog te ljubavi!

Sretan i blagoslovljen Božić!
Marina Bastašić

Božić

*Bjelina je prekrila kraj,
Čuju se crkvena zvona,
Pozivaju nas nježno
U Božji dom,
Tako prirastao srcu mom.
Na polnoćku treba poći,
Isusu malenom doći.*

*Pahulje lete,
Zvezdice sjaje,
Sretni budimo,
Božić je! Ljubimo!*

Barbara Krčmar, 1.g

U jasllicam prostim

Sretan ti rođendan djetesce malo...

Je li Ti hladno u ovoj vedroj zvjezdanoj noći u toj tankoj ponjavici? I znaš li već Ti malo nježno biće, kako tek hladno može biti srce ljudsko i kakvu češ hladnoću morati ponijeti u tim mekim, toplim ručicama, kako će crven od boje i krvi biti plašt, kojim će te jednom iz poruge ogrnuti?

Bode li te ova zlačana slamica u kojoj ležiš, mali Kralju, i slutiš li kako će oštra biti trnova kruna, kojom će Te okruniti oni za koje si se, evo, iz beskrajsnosti i beskonačnosti slio u ovo slabo i ograničeno tijelo?

I ti majčice, čije lice sad blista od radosti, slutiš li kakvu češ tugu i bol morati podnijeti kad češ ga, kao sad na početku, držati jednom u svom krilu, na kraju ovozemaljskog mu života i znaš li koliko će drugačije izgledati ovo sveto tijelo?

A ti, brižni oče, koji postojan ovdje stojiš, što češ osjećati kad ti jednom dijete napusti dom da bi otišlo spasiti svijet, ti koji si sada otac Božjem sinu?

Gle, pred tobom, maleno dijete, klanjaju se sad i kraljevi i mudraci, a znaš li već koliki će te jednom nijekati, pa čak i u žustrim raspravama, sjedeći na svojim sjajnim, ali tako prolaznim prijestoljima vlastite oholosti, dokazivati da te nema?

Ali, kamo su se zagledale te bistre, blage oči, ne mareći ni za hladnoću, ni za moja, u ovim trenucima radosti, možda neprimjerena pitanja?

To uz Tvoje podnožje, pognutih glava, kleče ponizni pastiri, ruku položenih na grudi, ispod kojih srca sva drhte u nekoj njima neshvatljivoj blagosti, jer tu ljubav koju osjećaju da ih ispunja, njihova slaba i na takovu ljubav nenavikla srca, gotovo da ne mogu ponijeti.

I onda, gle, zasvijetli ta ljubav i u njihovom oku, pa se u suzama prelijeva preko sklopljenih trepavica. I kaplju te suze milosti kao preteča one presvete vode i krvi što će jednom na križu, a zatim i u beskraj poteći iz tog Božanskog srca, koje je već sada, mada još malo, dovoljno veliko da u njega stanu svi, svako stvorenje što je ikad na ovaj svijet rođeno, kao i On večeras.

I dok gledam šutke tu svezu ljubavi, koja se ovdje preda mnoom u tišnini noći stvara, odjednom shvaćam da je to jedino što će iz ove večeri ostati nepromijenjeno, sve do u vječnost isto.

Tako zagledana u jaslice, ispod blagom svjetlošću lampica okupanog bora, postaje mi jasnija ta tajna opojnost Badnje večeri i ni sa čim usporediva ljepota Božića, i zašto nam je to tako posebno drago vrijeme u godini. To još uvijek, danas i zauvijek, iz svetog srca malog Božića, teku one iste rijeke žive vode, ona ista neizmjerena Ljubav još uvijek nas jednakom snagom ljubi i mi joj jednostavno ne možemo odoljeti. Ona ulazi u nas bez pitanja i prolazi s začuđujućom lakoćom kroz zidove što ih je oko nas i u nama sagradila naša sumnja i naša oholost, naši grijesi i naša nevjera, ona zaposjeda naša skućena i ranjena, ili prostrana i predana srca, i onda sjedimo pred tim jaslicama raznježeni kao mala djeca, pa bih i ja tako ispunjena radošću najradije krenula hodati naokolo,

zaustavljajući ljude i vukući ih za rukave, govoreći: «Dobila sam brata! Čujete li, dobili smo brata!»... I to kakvog brata!

Sretan Ti rođendan, brate moj i Bože moj!

I hvala Ti što si htio postati mi bratom, što si Ti veliki Bog htio postati malim čovjekom zbog mene, zbog svakoga od nas. Što si htio i još uvijek znaš, baš kao brat, reći: «Dodi k meni!» «Dodi, pokazat ću ti kako!» «Daj mi ruku, da ti pomognem prijeći!»

«Ako ne možeš sama, daj meni, ja ću!» «Ma, nema veze, ne ljutim se!»

«Bravo! Znao sam da možeš!»

«Nemoj biti tužna seko, znaš da te ja volim!»

O hvala Ti, brate moj i Bože moj!

Hvala Ti za ovu blagoslovljenu noć, za tu ljubav koja ne prestaje teći, za to nježno svjetlo što zasjalo je iz skromne štalice i od tog dana bez prestanka rasvjetljava naš put.

Gle, odlaze pastiri! U srcu im nebo... More mira i ljubavi u njima prelijeva svoje valove. I dok koračaju posve tihi uskim puteljkom, kao da ni ne vide zborove anđela, čija se pjesma razliježe kroz tu svetu noć. Sasvim opijeni, još jasno u mislima vide ono blago, sveto, dječje lice i noseći ga u sebi, odlaze svaki svome malom stadu, svojim obiteljima, prijateljima.

I onda uz pitanje onih koji ne vidješe, uz zvuk pastirske frule i sjaj vatre, oko koje okupljeni sjede, pod zvijezdama posutim nebom, polako, stih po stih nastaje pjesma:

*«O pastiri, čudo novo,
niste nigda vidjeli ovo:
u jaslicam prostim, rodio se Bog,
koji s neba side radi puka svog.
Betlem evo nije daleko,
znajte da vam istinu reko:
u jaslicam prostim leži djetesce,
na slamici oštroj kano janješce.
Ljubav Božja prevelika
primi pravu put čovjeka;
s neba side dolje radi grešnika,
rodi se u štali radi čovjeka.»*

Daniela Bobinski

Razgovor za «Putnik»

Prof. dr. Stjepan Baloban, Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Putnik: *Drago mi je što ste se odazvali našem pozivu za razgovor u «Putniku», glasilu župe sv. Nikole u Jastrebarskom. Raduje me posebno jer ste i sami iz ovoga kraja! Molio bih Vas da nam se ukratko predstavite?*

Prije svega se zahvaljujem što ste me pozvali na 'razgovor' u «Putniku» i tako mi omogućili razmijeniti 'koju misao' s Vašim župljanima, a mojim 'zemljacima'. Moram već na početku reći da često razmišljam o

svojem jaskanskom kraju i s ponosom spominjem bilo u domovini bilo u inozemstvu, iz kojeg kraja dolazim. A, rodio sam se 1954. godine u Brebrovcu, župa Slavetić. Osnovnu školu sam pohađao u Slavetiću i Petrovini, a klasičnu gimnaziju i studij teologije u Zagrebu. Godine 1980. sam diplomirao na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Nakon dvije godine 'kapelanske službe' u Novom Zagrebu, šest godina sam proveo na poslijediplomskom studiju u Rimu, gdje sam 1988. doktorirao iz moralne teologije. Nakon Rima, godinu dana sam bio opet na župi, četiri godine 'Promotor studija' u Nadbiskupskom bogoslovnom sjemeništu u Zagrebu, a od 1991. predajem moralnu teologiju i društveni nauk Crkve na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje obnašam dužnost v.d. pročelnika 'Katedre socijalnog nauka Crkve', koja je osnovana 2000. godine. Sudjelovao sam u osnivanju 'Centra za

Otvorenost i spremnost prihvatiti druge ljude u njihovoj različitosti, velikim dijelom pripisujem podneblju u kojem sam rođen i obiteljskom odgoju

promicanje socijalnog nauka Crkve' HBK, čiji sam pročelnik od 1997. Trenutno sam 'katedralni propovjednik' u Zagrebačkoj katedrali. Najveći dio svojih znanstvenih i stručnih radova, kao i javnih nastupa i predavanja, posvetio sam socijalnoj i moralno-etičkoj problematici u našoj Hrvatskoj, ali i izvan nje.

Putnik: *Kako je na Vas djelovalo ovo podneblje u kojem ste se rodili i živjeli? Mislite li da ovaj kraj ima svijetlu budućnost, kao što o tome svjedoče časni i sveti ljudi porijeklom iz ovoga kraja?*

Rođen sam u jaskanskom kraju, u kojem se u vrijeme komunizma živjelo teško, ali časno. Kod kuće u svojem Brebrovcu naučio sam raditi i poštivati sve ljude. U obitelji sam se naučio voljeti svoj kraj i svoju domovinu Hrvatsku i s njom sve Hrvate i sve ljude dobre volje. Na školovanju u Zagrebu otkrivao sam postupno 'krajevne razlike', koje nažalost, previše dijele hrvatski narod. Moram s velikim zadovoljstvom reći da nisam imao problema s ljudima iz drugih hrvatskih krajeva ili s kolegama iz drugih država i naroda, koje sam susretao tijekom studija ili kasnije kao profesor na različitim znanstvenim skupovima. Tu otvorenost i spremnost prihvatiti druge ljude u njihovoj različitosti, velikim dijelom pripisujem podneblju u kojem sam rođen i obiteljskom odgoju. Ima li ovaj prelijepi kraj svijetlu budućnost, pitate? Nažalost, zbog loše politike u komunističkom razdoblju, veliki dio mladih i radno sposobnih ljudi je napustilo sela pored Jastrebarskog. Primjerice, u mojem rodnom selu Brebrovcu pred 29 godina je osnovan nogometni klub 'Dinamo-Brebrovac', s kojim sam dva puta osvojio prvo mjesto u općinskoj ligi. Ne samo da već duže vremena taj klub ne postoji, nego se na nogometnom igralištu u Brebrovcu djecu i mlade može vidjeti tek subotom ili nedjeljom, kada sa svojim roditeljima dođu na vikend.

Putnik: *Proizlazi da u selima pored Jastrebarskog ima sve manje ljudi. Kakva je onda budućnost ovoga kraja?*

Po svojem položaju i blizini Zagreba te po prirodnim ljepotama sasvim sigurno jaskanski kraj ima dobru perspektivu. Njegova budućnost najviše ovisi o ljudima koji vode ovaj kraj, prije svega o političarima, čija je zadaća stvoriti uvjete da će poduzetnici ulagati, turisti rado dolaziti, a s vremenom ljudi stanovati ovdje, a raditi u Zagrebu. Nakon

osamostaljenja Hrvatske, 1990, bilo je puno poleta i dobrih poteza: asfaltirane su ceste, gradile su se i obnavljale kapelice, gradile su se mrtvačnice i uređivala groblja, u čemu su velikim dijelom sudjelovali sami ljudi svojim doprinosima. Posljednjih godina je taj polet splasnio prije svega kod odgovornih političara. Ovaj kraj je na crkvenom području imao velikih ljudi koji su ga i u svijetu proslavili. Spomenimo samo dvojicu, kardinala blaženog Alojzija Stepinca te počasnog građanina grada Jastrebarsko, kardinala Franje Kuharića. Za nadati se da će jaskanski kraj imati u vladajućim strukturama ljude s vizijama, koji neće gledati samo svoju ulicu, svoj mali stranački interes nego opće dobro jaskanskog kraja.

Putnik: *Vi predajete na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu predmet društveni nauk Crkve! Možete li nam ukratko reći zašto se o socijalnom učenju Crkve sve više govori ne samo u Crkvi nego i općenito u hrvatskom društvu?*

Društveni ili socijalni nauk Crkve je prije svega razmišljanje Crkve o ulozi i mjestu kršćanina, katolika, u društvu općenito, a posebno u kulturi, znanosti, gospodarstvu, politici i svim onim područjima, koja su važna za život suvremenog čovjeka. Socijalni nauk Crkve s vremenom zadobiva sve veće značenje i među nekatolicima, jer nudi određena promišljanja o radu, solidarnosti, ljudskim pravima, dostojanstvu svakog čovjeka, globalizaciji..., koja su prihvatljiva za svakog čovjeka dobre volje. U tome velike zasluge ima sadašnji papa Ivan Pavao II., koji neumorno od svjetskih čelni-

ka traži 'globalizaciju solidarnosti', nasuprot gospodarskoj globalizaciji, koja jednima donosi blagostanje, a drugima još veće siromaštvo. Uskoro bi Sveti Otac trebao objaviti dokument o 'problemima siromaštva u eri globalizacije'. Ta pozitivna uloga socijalnog nauka Crkve je u hrvatskom društvu prepoznata i to je razlog sve većeg zanimanja za ono što Crkva nudi na tom području.

Putnik: *Treba li, dugo nas to pitanje muči, Crkva koji put intervenirati u politička zbivanja i kada, po Vašem promišljanju?*

Prema socijalnom nauku Crkve, politička zajednica i crkvena zajednica su autonomne i neovisne jedna o drugoj. No, obje trebaju pred sobom imati opće dobro i obje služe istom čovjeku, tj. čovjeku kao članu određene društvene zajednice, odnosno čovjeku kao članu Crkve. Vjernici su ravnopravni članovi društva odnosno političke zajednice. Oni su ujedno vjernici i aktivni društveni i politički djelatnici. U zapadnim demokratskim zemljama, primjerice u Austriji i Njemačkoj, nema nikakvih

Socijalni nauk Crkve s vremenom zadobiva sve veće značenje i među nekatolicima, jer nudi određena promišljanja o radu, solidarnosti, ljudskim pravima, dostojanstvu svakog čovjeka, globalizaciji..., koja su prihvatljiva za svakog čovjeka dobre volje

problema između Crkve i političke zajednice. Katolička Crkva ili protestantske Crkve legitimno se izjašnjavaju o važnim društvenim i političkim pitanjima prije izbora ili onda kada smatraju da je zbog dostojanstva čovjeka, posebno onih slabijih, to potrebno učiniti. To nije 'miješanje' Crkve u politiku već legitimno zauzimanje za opće dobro. Ono što je u svijetu normalno i hvalevrijedno, u Hrvatskoj se to često krivo tumači. To su posljedice bivšeg komunističkog mentaliteta u kojem katolik, vjernik nije 'smio' kao takav biti aktivan ne samo u politici nego ni u javnom životu. Taj mentalitet treba mijenjati, a vjernici se moraju boriti za svoje aktivno mjesto u javnom životu. Najbolji i siguran put je onaj koji proizlazi iz socijalnog nauka Crkve.

Putnik: *Bliži nam se vrijeme Božića! Kako biste ukratko ocrtali socijalno učenje Crkve u svjetlu božićnog otajstva?*

Bog je u Isusu iz Nazareta postao čovjekom zbog toga da bi čovjeka uzdigao u njegovu ljudskom dostojanstvu. Isus, koji je bio pravi Bog i pravi čovjek, pokazao je u svo-

jem ovozemaljskom životu da mu je na prvom mjestu čovjek i njegovo dobro odnosno vječno spasenje. Zbog čovjeka i njegova dobra odnosno spasenja Isus se nije bojao zauzimati drukčije stavove od tadašnjih židovskih vjerskih i narodnih voda. bilo da je riječ o javnim grešnicima, carinicima ili strancima. Izričito je rekao da će glavni kriterij spasenja biti odnos prema gladnima, žednima, bolesnima i uopće ljudima potrebnih pomoći drugih (usp. Mt 25, 31-46). Božićna poruka može se sažeti u Isusovim riječima: **«Zaista, kažem vam, meni ste učinili koliko ste učinili jednomu od ove moje najmanje braće»** (Mt 25, 40).

Putnik: *Smatrate li da božićno otajstvo može pružiti današnjem svijetu, nama, novi izlaz iz cjelokupne situacije i kako?*

Božićna poruka je uvijek aktualna, jer je to Božja poruka konkretnom čovjeku. Treba iskreno pogledati istini u oči i moći priznati vlastite slabosti i vlastite prednosti. Ako na prvo mjesto u našem osobnom životu, u obitelji i u našem hrvatskom društvu stavimo čovjeka i njegovo ljudsko dostojanstvo. onda će biti moguće nadvladati brojne probleme i teškoće s kojima se susrećemo. Hrvatski narod ima brojne prednosti i ima prekrasnu domovinu, koja zavreduje mudre i poštene javne djelatnike i političare. Brojčano mali narodi moraju biti složniji, kako bi se uspjeli održati u sve više globaliziranom svijetu. Svijetli likovi našega kraja, svećenici, profesori, biskupi, a posebno naši kardinali Alojzije Stepinac i Franjo Kuharić, bili su jasni u svojim vjerskim i nacionalnim stavovima, poštivali su druge, a znali su cijeniti i trpjeti za svoju vjeru i svoj narod. Njihova poruka je i danas aktualna: **budite složni i poštujte jedni druge bez obzira na razlike među vama, koje su legitimne.**

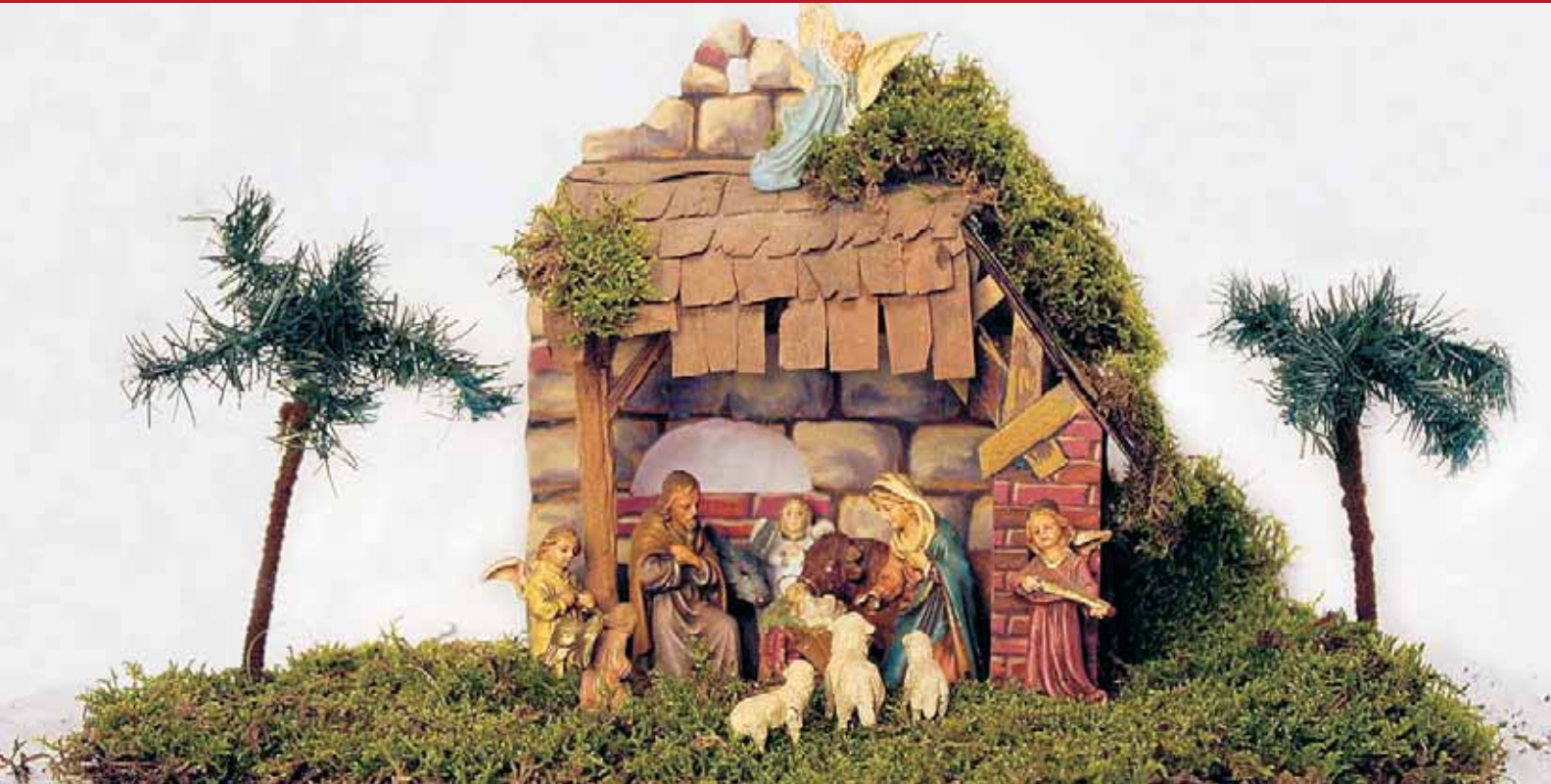
Putnik: *Profesore, na kraju jedna poruka za sve čitatelje «Putnika», onako od srca srcu!*

Bog je postao čovjekom da bi svaki čovjek mogao biti više čovjek u svojoj obitelji, na radnom mjestu, u gradu i na selu, u crkvi i u uredu, u školi i u igri. Pokušajmo poput prijatelja i učitelja Isusa iz Nazareta biti više okrenuti jedni drugima kako bismo zajedno mogli učiniti više za sve, a posebno za ovaj naš prekrasni jaskanski kraj i našu domovinu Hrvatsku.

Putnik: Zahvaljujemo Vam na suradnji i želimo i molimo obilje Božjeg blagoslova za Vas i sve Vaše djelovanje u budućem nastojanju. Mir i blagoslov!

Zoran Grgić, župni vikar

Božić – to je rođendan našeg Otkupitelja. To je novi početak koji nam je mogla ponuditi samo čista ljubav – sam Bog. Rodio se da bi nas otkupio, da bi sebe nama darovao. Ne dolazi kao strogi sudac, već kao dijete puno ljubavi, koje želi da se i mi Njemu darujemo. Taj dan posebno slavimo sva naša rođenja za Njega i čovjeka te Njegovo za nas. Tada smo u «puni ni milosti», a obitelj se tako slatko i svečano oslanja na Njegovu nježnost.

Što građani Jaske misle o dubokom otajstvu Božića koji donosi mir? Ušli su u dubinu svojih duša i obnovili čudo Isusova rođenja.

Radost! Radujmo se svi jer među nas dolazi Bog, Bog kao

malo dijete da nam bude što bliži.

Uvijek sam se radovala Božiću i kao malena djevojčica sa svojom braćom i roditeljima. Tu sam radost željela pružiti i svojoj djeci koliko sam mogla. Još uvijek taj je dan naš obiteljski blagdan kad se sastanemo i zapjevamo Svim na zemlji mir veselje!

Darinka, 74

Božić je dan kada u ljudska srca ulazi mir, koji samo Bog može dati.

Ivanka, 52

◇ ◇ ◇

Vrijeme je ispunjeno nevoljama i treba nam Njegova blizina. Jedino svjetlo Božića može razbiti tu tamu.

Barbara, 70

◇ ◇ ◇

Božić će doći onima koji su najpotrebniji. Božić je ljubav i praštanje. Tada nalazimo sebe i druge.

Marijana, 17

◇ ◇ ◇

Rođenje Gospodinovo je poruka mira za cijeli svijet.

Jadranka, 50

◇ ◇ ◇

Dan uzvišenih osjećaja koji prekratko traje.

Davorka, 43

◇ ◇ ◇

Božić je kada se svi volimo i kitmo bor za Isusa i kad ima puno darova.

Ivan, 7

◇ ◇ ◇

To je radost, mir i darivanje. Sjaj zvijezde na nebu, sjaj okićenog drvca Njemu na čast. Sreća... Volim Božić!

Karmela, 30

◇ ◇ ◇

Božić je za mene obiteljski blagdan, dan zajedništva i ljubavi u obiteljima. Božić je blagdan svjetlosti, a ljepotu Božića shvaćamo iskrenom molitvom.

Ivana, 15

Na Božić svjetlo i dobrota dolaze u moje srce. Tada smo jači!

Vinko

Božić je blagdan radosti, kada nas vesele mali znakovi pažnje. Tada je sve ljepše i svečanije. Božić je ljubav!

Sandra, 15

To je, prije svega, obiteljski blagdan, kada Isus, Marija i Josip dolaze u naše domove.

Ivan, 80

Na Božić se ostavljaju mržnja, uvreda, nesloga, sumnja, očaj, a u srce dolaze ljubav, praštanje, jedinstvo, vjera i nada.

Nada, 56

Taj smo dan prava obitelj. Kad bi tako moglo ostati cijelu godinu!

Dominik, 20

Snijeg, okičen bor, romantika... Isus u srcu... Isus u ljudima.

Kristina, 20

To je dan kada u miru pjevamo pjesme zahvale. Malo koji narod tako lijepo pjeva Isusu kao mi, Hrvati!

Nenad, 52

Za Božić je važno da ga slavimo s obitelji, da budemo radosni, puni ljubavi prema ljudima te da razumijemo zašto ga slavimo!

Matija, 12

Za mene je Božić jedan veliki kršćanski blagdan kojim slavimo rođenje Spasiteljevo. Vrijeme Božića je vrijeme mira i blagostanja.

Ivan, 14

To je velika istina. Bog je u tijelu. Postao je nama sličan. Božić je za mene blagdan Boga i čovjeka.

Zvonimir, 22

Za Božić bih htjela da se sva siromašna djeca nahrane i usreće!

Lara, 12

Uskrs je zapravo veći bladan, ali Božić, usudio bih se reći, svi više volimo. Je li za to «kriv» slatki mali Isus u okičena jelka ili zimski ugođaj, ne znam.

Marijan, 18

Božić je slavljenje rođenja Isusa Krista. Božić je vrijeme kada sve obitelji trebaju biti zajedno i veseliti se.

Ante, 13

Božić! Slavimo rođenje Isusa Krista! Neka budemo veseli što možemo s tatom i mamom slaviti rođenje Isusovo, jer neka djeca slave Božić u domu za napuštenu djecu, bez mame i tate i blagdanskog veselja... Pokušajmo im pomoći!

Sebastian, 13

Za Božić je važno: dobiti darove, poljubiti mamu, ispeći kolače, okititi bor, pjevati božićne pjesme... Ali ja mislim da je najvažnije sjetiti se rođenja Isusa Krista!

Jelena, 11

Pred svaki Božić u vremenu Došašća, u duhu obilazim ognjište svoga djetinjstva, gdje sam uz svoje roditelje i braću u svojem djetinjstvu prvi put prostrla kolijevku za doček maloga Isusa. Isus je došao, poklonio mi žar svjetla. Sve do danas se na tome žaru uvijek iznova rasplamsava plam, a dolazak malog Isusa prepoznajem na ljubavljub obasjanim licima svoje obitelji.

Zlata, 53

Božić je rođenje Isusa Krista, tada na vrhu bora zvijezda zablista, u našu obitelj uđe veselje i sreća, kao da je na nebu ljubavi puna vreća...

Andrea, 11

Božić

Božić, premda ima puno drugih izuzetnih dana, je po svemu osobit. Božić uvijek sjaji u punom sjaju. Uvijek nam donosi i dariva nešto novo i neočekivano. Silna ljubav dolazi u naša srca. Ljudi su jedni prema drugima vrlo otvoreni i pristupačni. Božić je poziv da otklonimo svako nasilje, da svaki čovjek u svom srcu smjesti riječ MIR. Božić se može dogoditi na tisuću mjesta. Svaki grad može biti Betlehem, svaka kuća jaslice, a svaki čovjek može imati u sebi djelić Isusa. Na Božić se slavi slavni događaj, a to je rođenje Isuseka, Našeg Spasitelja, koji je radi nas ljudi, tj. radi naših grijeha žrtvovao život.

Mirela Kovačević, 8.a

Božić

To je ono jutro kada nas roditelji bude nježnim poljupcima da nam čestitaju Božić. To je ono jutro kada nas ispod bora čeka lijepi dar. To je onaj dan i ono vrijeme kada smo svi zajedno i sretni. Zapravo, to je onaj Božić kakvim ga ja smatram, doživljavam, osjećam. Svi znamo da je to onaj dan kada se rodio Isus. Oduvijek sam se pitala i htjela si dočarati jedan Božić u očima siromašnih, tužnih i usamljenih. Uvijek sam se pitala, kako je to na Božić biti usamljen? Kako je to kada nekog silno iščekuješ, a znaš da neće doći? Kako je to kada nemaš baš nikoga s kim bi podijelio sreću i radost? Kako je to kada moraš Božić dočekati na zimi i hladnoći uz nekakvu staru kantu, u kojoj pališ papir i sitne grančice, kako bi ti bilo makar malo toplije? Kako je to kada u pozadini nečijeg

doma kroz prozor gledaš kako taj netko na stolu ima obilje hrane, a ti umireš od gladi? Kako je to kada znaš da nećeš dobiti željeni poklon jer tvoji roditelji nemaju novca da ti to kupe? Uvijek sam se pitala kako Bog može biti tako okrutan. Zašto ti nesretni ljudi makar na Božić ne mogu biti sretni? Zašto ja mogu, a oni ne? Katkad se pitam, imam li pravo sretna, kada mnogi nisu? Jedno znam... Znam da moram biti zahvalna na tome što imam obitelj, što imam topli dom, što imam sve što poželim i nisam sama. Zato na Božić nemojte misliti samo na sebe i svoju sreću nego i na one koji ju nemaju, koji su tamo negdje, možda jako daleko, a možda tako blizu.

Ana Badovinac, 1.g

Sveta Potvrda

Bogatstvo jednog susreta sigurno ostavlja na naša sjetila i našu dušu utisak divljenja ili čuđenja te se za susrete često govori pjesničkim izrazima kao što su: *To je dodir trenutka i čežnje; Od sreće mi zavrtilo u glavi...* To dakle daje dojam stanovite nedorečenosti! Kroz susret događa se izmjena darova. Tako je to i u sakramentima. Događa se da se na vidljiv način izmjene nevidljivi darovi duše, duha i tijela. Sve dimenzije osjećajna, spoznajna i osjetilna bivaju u većoj ili manjoj mjeri obuhvaćena. Naravno, da to nije razdjeljivo iako se ponekad i može točno razlučiti. No, unatoč toga često nam se događa da ne postavljamo sakramente na svoje mjesto u našem životu odnosno da se ponekad zamjene sredstvo i cilj, da se često sve poistovjeti sa običajima, tradicijom, površnošću ili nečim što taj sakrament nije!

Sveta Potvrda često biva shvaćena kao svečani oproštaj od Crkve i crkvene zajednice tj. pripadajuće župe. Biskup koji dođe kao djelatelj često se poistovjeti sa onim čovjekom

koji će ih riješiti svih vjeronaučnih muka i dolazak te kao onaj koji će svečano blagosloviti njihov odlazak ili udaljavanje do slijedeće potrebe za nekim sakramentom. Dar koji se dobije od «kuma» jednostavno je toliko velik i mora biti velik, kako neki misle, da zasjeni onaj dar Duha kojega se prima! Često onih sedam darova Duha Svetoga zabljesne jedan motor, kompjutor, zlatnina za koju se kum ili kuma morali zadužiti, a nemali broj i dići kredit! Kamo nas je taj sakrament odveo!

Eto, želja nam je da malo posvijetlimo ovaj posebno važan sakrament kršćanske inicijacije odnosno **uvodenja**, naglasak je na uvodenju u zajednicu a ne oproštaj od zajednice! No, ima još jedan problem: kako to približiti nama svima danas taj virtualni (duhovni, ne-stvarni, ne-materijalni) dar u našem odveć materijaliziranom svijetu i svjetlu.

Sveta Potvrda je sakrament Duha Svetoga. Što to znači? Isus Krist je začeo i rođen po Duhu Svetom od Marije Djevice. Kod krštenja na Jordanu vidljivo mu je darovan Duh Sveti koji ga je "pomazao" za Mesiju. Sam je za se posvjedočio: "Na meni je Duh Gospodnji... On me posla blagovjesnikom biti siromasima; proglasiti sužnjima oslobođenje, vid slijepima: na slobodu pustiti potlačene, proglasiti godinu milosti Gospodnje" (Lk 4.18). Evanđelje bilježi da je u svemu svom javnom životu govorio i radio ispunjen Duhom Svetim.

Isus je i svojim učenicima obećao Duha Svetoga kao Duha istine koji će ih uvesti u svu istinu, Duha snage kojim će svjedočiti za njega. kao Duha Tješitelja i Branitelja. Obećani dar Duha primili su učenici na prve Duhove i odmah su polaganjem ruku taj dar prenosili na sve krštene. Time se događaj Duhova u Crkvi kroz sve vjekove obnavlja: Duh Sveti utvrđuje srca Isusovih učenika u vjeri, u nadi, u ljubavi i svjedočenju.

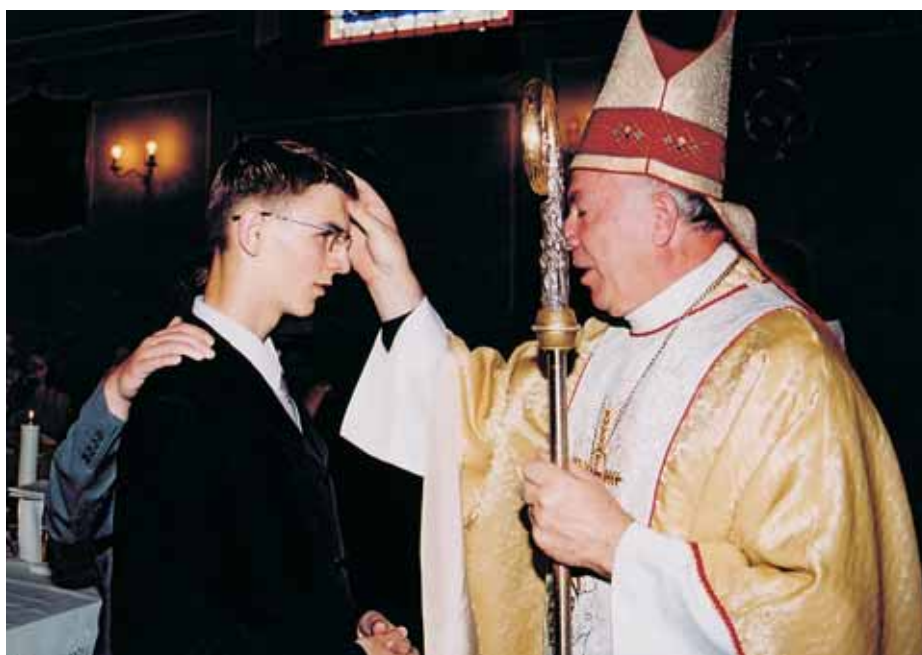
Uz polaganje ruku brzo se kao prikladan znak potvrde pojavilo i pomazanje krizmom. Ono što pomazanje označuje i utiskuje jest duhovni pečat. Prema biblijskom i starodrevnom simbolizmu, pomazanje obiluje brojnim značenjima: ulje je znak obilja i radosti, ono čisti (mazanje prije i poslije kupanja) i čini gipkim (mazanje atleta i boraca); znak je ozdravljenja jer liječi udarce i rane, i ono čini da pomazanik zrači ljepotom, zdravljem i snagom. Sva ta značenja pomazanja otkrivamo u sakramentalnom životu. Pomazanje katekumenskim uljem prije krsta označuje čišćenje i jačanje; pomazanje uljem bolesnih ozdravljenje i okrepu; pomazanje svetom krizmom poslije krsta, u potvrdi i u redenu, znak je posvećenja. Po potvrdi kršćani, tj. pomazanci imaju potpunijeg udjela u poslanju Isusa Krista i u punini Duha Svetoga, kojim je Isus ispunjen, kako bi svim svojim životom širili "Kristov miomiris". (KKC 1293 - 1294) Njime se označuje pomazanje Duhom Svetim, što se u Svetom pismu često spominje. Krizma ili krizmeno ulje je mješavina maslinova ulja i balzama, što ih biskup posvećuje na Veliki četvrtak.

Danas u svetoj potvrdi na potvrđenike, da bi primili Duha Svetoga, redovito polažu ruke biskupi, koji su nasljednici Apostola. Biskup ako je u nemogućnosti redovito šalje izaslanike ili legate kojima daje ovlast da u njegovo ime podjele Svetu potvrdu.

Sveta Potvrda nastavlja i dopunjuje ono posvećenje koje je započelo krštenjem. Zato se kod odraslih krštenika potvrda (krizma) podjeljuje odmah poslije krštenja (kako je to bilo i u prošlosti), a slavlje se dovršava euharistijom: to su tri temeljna sakramenta, oni potpuno uvode čovjeka u Crkvu i njezina dobra, iznutra ga izgrađuju i osposobljuju za život po vjeri. Zato se i zovu "sakramenti pristupa u kršćanstvo" ili "sakramenti inicijacije".

Da bi netko mogao pristupiti potvrdi, valja da je kršten, da je u milosti (tj. u prijateljstvu s Bogom i ljudima), da je prikladno poučen i da je kadar obnoviti krsna obećanja.

Potvrđenici koji su bili kršteni kao mala djeca obnavljaju krsna obećanja prije

"Primi pečat dara Duha Svetoga"

potvrde: odriču se sotone i ispovijedaju krsnu vjeru. Tako svjesno i osobno prihvaćaju ono što su nekoć kao djeca primili pristankom svojih roditelja, kumova i kršćanske zajednice.

Bitni obred potvrde je: pomazanje krizmenim uljem na čelu, koje se izvodi polaganjem ruke i riječima:

PRIMI PEČAT DARA DUHA SVETOGA.

Potvrdenik odgovara:

AMEN.

Tako je potvrdenik zauvijek "obilježen" Božjom ljubavlju i svojim obećanjem da će biti vjernik. Taj je "biljeg" pred Bogom "neizbrisiv".

Potvrdenike prate i predstavljaju biskupu kumovi. Prikladno je da to budu isti koji su bili i na krštenju (ali mogu biti i drugi). Budući da su kumovi pomoćnici i predvodnici u kršćanskom životu potvrdenika, osim što će mu biti prijatelji na koje će potvrdenik uvijek smjeti računati, oni valja da se ističu i uzornim kršćanskim životom:

- da budu dovoljno zreli za tu zadaću;
- da su kršteni te da pripadaju Katoličkoj Crkvi, da su potvrđeni i pričešćeni;
- da im crkveni zakoni ne zabranjuju vršiti službu kumova.

Po sakramentu Svete Potvrde (krizme) na poseban način primamo dar Duha Svetoga koji nas ispunja svojim svjetlom i svojom snagom te nas "potvrđuje", to jest usvršćuje i utvrđuje u vjeri i ljubavi. Ono što nam Duh Sveti na otajstven način dariva i izvodi u nama po sakramentu potvrde ukratko bismo

mogli izraziti ovako:

- Duh Sveti usavršuje i dopunjuje u nama unutarnju sličnost Kristu ("suobličjenje" Kristu) što nam je darovana na krštenju;

- potvrdom se krštenik potpunije i na osobniji način uključuje u Crkvu (potpunije se "ucjepljuje" u otajstveno Kristovo Tijelo i na potpuniji način postaje članom Božjega naroda). Time potvrdenik postaje sposobniji i obvezatniji sudjelovati u poslanju Crkve i preuzimati u njoj službe i odgovornosti. Zato kažemo da sakramentom potvrde postajemo "odrasli", "zreli", "Punoljetni" članovi Crkve.

- Duh Sveti nas ispunja svojim svjetlom da bismo što bolje mogli razumjeti ono što nam je Bog objavio, osobito po svom Sinu Isusu Kristu (Duh Sveti nas "uvodi u svu istinu");

- Duh Sveti nas ispunja svjetlom i ljubavlju da bismo u događajima i ljudima koje susrećemo mogli prepoznati Božju prisutnost i Božji poziv da se neprestano što dosljednije uključujemo u izgradnju novoga, Božjega svijeta;

- Duh Sveti nas ispunja snagom i slobodom da bismo hrabro, kao punoljetni i odrasli kršćani, mogli živjeti po vjeri i za nju svjedočiti.

Duh Božji Sveti u potvrdeniku razvija sljedeće kvalitete (tzv. "darovi Duha Svetoga"):

- Mudrost: zreli kršćanin razmišlja na "Božji način", a taj je način "najprikladniji"

za život u ovom svijetu kojeg je Bog stvorio.

Zato su kršćani "obdareni pravom Božjom mudrošću" koja ima snage voditi čovjeka najboljim putevima na ovome svijetu.

- Razum: čovjek vjeran Bogu živi "razumno", tj. "razborito" kako prema sebi tako i prema drugima. Pravi vjernik ne može biti "nerazuman" u svojim postupcima!

- Jakost: vjera daje čovjeku snage, jakosti da se bori i nosi sa svim nedaćama i križevima ovoga svijeta;

- Savjet: pa zar onaj koji i zbilja vjeruje - zar takav neće znati dati najispravniji savjet?

- Pobožnost: pa zar treba prijatelja tjerati da se druži sa prijateljem? Treba li vjernika tjerati

da se druži s Bogom... da se moli...?!

- Znanje: pa zar onaj koji Boga voli - zar takav neće htjeti bolje upoznati svoga prijatelja Boga, a naravno time i više znati o Bogu... I zbilja: pravi vjernik zna puno o Bogu jer ga je to zanimalo. A to je znanje najljepše na svijetu!

- Strah Božji: ... takvog firmanika koji je zaživio vjeru - strah ga je uopće i pomisliti da bi mogao uvrijediti Boga!

Pitate me zašto je to toliko važno? Zašto tako naširoko i nadugačko pišem? Važno je jer nas to uvodi u poseban susret i život! Važno je jer se time potvrđujemo kao punoljetni vjernici sa svim obvezama i pravima. Ono nas također po kumovanju uvodi u prijateljstvo u vjerskom rastu i usponu prema zrelosti, u srodstvo vjerničke ljubavi, a ne tek neku prolaznu čar ili računicu zbog darova ili obveza zbog drugačijih poznanstava i prijateljstava. Nije to neka zabava niti športska priredba, nego prijanjanje uz Krista Spasitelja i prihvaćanje njegovih programa za svoj život.

Potrebno je tražiti u sakramentima Božju stvarnost, a ne neku materijalnu sigurnost u opravdanost sebičnih prohtjeva ili onoga što mislimo da će zadovoljiti širi povodljiv i konformistički dio ljudi! Neće pri tome izostati ni darovi druge vrste, ali dajmo da sakrament ostane sakrament. Vidljivi darovi nevidljive Božje prisutnosti!

Zoran Grgić – Grga, župni vikar

ISKUSTVA VJERE

Spoznati malog Isusa, njegovu neizrecivu, a tako jednostavnu ljubav, što je potrebno za to? Zašto baš ja? Čime li sam zaslužila tolike milosti? Gospodin je jednostavno tako htio, to mu se svidjelo. Te blagoslovljene večeri molili smo se pred Presvetim u našoj župnoj crkvi. Bila je divna, jednostavna i iskrena molitva, za mene posve novo iskustvo. Klečeći smo pozdravljali našeg Isusa, predajući mu na glas sve što nam je na srcu. Još u crkvi, srce kao da mi je proplakalo, ali tuge nije bilo, već samo neobjašnjiva radost. Nisam shvaćala što mi se događa. Na putu ka kući radost je bila sve jača. Hodala sam polako, a noge kao da su trčale, ruke širile prema nebu, a usta vikala na sav glas: Ljudi ja vas volim! Osjećala sam silnu ljubav prema čovjeku, kao da me je ljubio cijeli svijet i da sam u njegovom zagrljaju. Ta ljubav bio je moj Isus. Od te večeri počeo se mijenjati moj život. Krenula sam na brojne katoličke seminare, na vjeronauk, počela sam čitati Bibliju, grčevito sam nastojala upoznati svog Gospodina koji me toliko ljubi. A, on moj dobri Isus, udjeljivao mi je divne ljude-moje anđele čuvare-koji su me još više požurivali k njemu. Ljubim ih silno i zahvaljujem Gospodinu što mi ih

je darovao jer njihovi savjeti i iskustva jako su mi dragocjeni. Posebno u vrijeme moje zanesenosti i nestalnosti u vjeri. Kako sam bila sve bliže Isusu, srce je počelo spoznavati svoje propuste i pogreške, spoznavati što je grijeh. Strašno me je mučila griznja savjesti i osjećaj da moje srce nikada neće biti dovoljno čisto za Isusa. Pomogle su mi česte ispovijedi, ali tek onda kad sam povjerovala u oprost grijeha, kada sam spoznala da je poradi mojih grijeha Isus darovao svoj život i da jedva čeka da me oslobodi od tog crnog tereta i udijeli mojem srcu mir i radost, morala sam puno toga sebi i drugima oprostiti, a i samome Isusu, jer nikako nisam mogla prihvatiti neke dijelove svog života. U tim teškim trenucima prihvaćanja, u srcu su se počele pojavljivati sumnja i strahovi, što me je jako uznemirilo. Bože, jesam li na pravom putu?—često sam se pitala plačući. Tada mi je Isus otkrio kronicu i blagoslov te divne molitve otvarajući mi srce za Njegovu majku, a sada i moju najdražu nebesku majčicu Mariju. Otkada sam postala njezino dijete, postalo mi je jasno na što je moj strpljivi Isus čekao. Čekao je moju odluku, jer kod Isusa nema kompromisa. A mojim slabostima nije bilo kraja. Srce je bilo jako, a tijelo slabo. I ja sam se napokon odlučila—DA—potpuno se opredjeljujem za tebe, Isuse. Od tada smo Isus i ja

postali nerazdvojni prijatelji. Zahvaljujući tebi Majčice, jer ti si me jednostavno nosila svome sinu. Hvala ti!

Nestali su strahovi i sumnje. Moj dobri Učitelj me naučio i još me uči da se i moliti može pogrešno, kada od svoje sebičnosti ne dajemo prostora Njemu, koji jedini zna što je najbolje za nas. Sada znam da je molitva razgovor s mojim Bogom, za koji nisu potrebne riječi, već samo otvoreno i iskreno srce. Promijenio se moj stav prema crkvi i svećenicima, zavoljela sam ih. Mojem srcu otkrilo se otajstvo Euharistije, u toj maloj hostiji prebiva zaista moj Bog. Od tada misa je za mene posve nešto drugo—susret sa živim Bogom, koji nam se silno želi predati i liječiti naša srca. O ljubim te, Isuse, što si mi toliko tajni otkrio, zaista je sve drugačije otkad sam te upoznala! Ti, moj Spasitelju, izliječio si moje srce od svih rana koje sam vješto potiskivala ne znajući ih prepoznati i suočiti se s njima. Naučio si me da se zavolim i prihvatim onakvu kakva jesam. Naučio si me praštati, naučio si me živjeti—danas—darovao si mi vjeru u sutra, u ljude, u Tebe moj ljubljivi Isuse.

Jednostavno, naučio si me da budem sretna. Hvala ti, moj najdraži prijatelju!

Tvoja Melita Petrović

BLAŽENA MAJKA TEREZIJA

Majka Terezija, pravim imenom Agneza Gonxha Bojaxhiu, rođena je 27. kolovoza 1919. u Skopju. Roditelji su joj porijeklom iz Albanije.

U obitelji, a kasnije i u župi, upoznala je duhovni život i ljubav prema Bogu i bližnjemu. Njeno zvanje raslo je i napredovalo u tišini, razmatranju, molitvi, savjetovanju. O svome se pozivu mnogo puta savjetovala s majkom i sa župnikom, ali je sama morala odlučiti.

O svojem odlasku od kuće odluku je donijela u Letnici, uoči Velike Gospe 15. kolovoza 1928. Životna odluka je pala. Molba je upućena Družbi sestara Blažene Djevice Marije od Loreta u Dublinu, koje su imale svoje misije u Indiji. Nakon izvjesnog vremena stigao je pozitivan odgovor Tako je Agneza krenula put Indije, putem koji joj je Bog predodredio.

Indija nije samo zemlja prosjaka niti fakira i maharadža, kako nam je prikazuju pustolovni filmovi. Većina ljudi živi u mukotrpnoj borbi za svagdašnji kruh. Stotine tisuća ljudi je cijelog života bez posla, a dvije trećine stanovništva živi daleko ispod egzistencijalnog minimuma. Zapuštene četvrti Calcutte legla su kolere, tifusa, tuberkuloze, kriminaliteta, političke radikalnosti. Stotine tisuća beskućnika živi samo od milostinje. Upravo s ovim problemom suočila se Majka Terezija. Ona se našla okružena svijetom beznada i siromaštva. Jednom je prilikom zapisala u svoj dnevnik: «Imam dojam da doživljavam brodolom na oceanu bola i očaja. Gospodin je želio da budem slobodna redovnica, zaogrnuti siromaštvom križa. Ali, danas sam primila dobru poruku. Siromaštvo mora biti siromahu jako teško. Trebao mi je krov pod kojim bih skrbila najzapuštenije. Da ga pronadem, hodala sam i hodala dok nisam klonula. Sad shvaćam kako tek siromahe mora boljeti duša i tijelo dok traže sklonište, hranu, lijekove.»

Godine 1948. otvorila je u Montijeheelu

svoju prvu školu. Mnogim se suvremenicima činilo pretjerano da ona uči djecu kako se koristi sapun ili kako se češlja. Ona je, međutim, očajnički pokušavala da te najsiromašnije od siromašnih podigne sa zemlje, da u njima otkrije smisao za postojanost i vlastitu vrijednost, te da im pokaže da ih Bog ljubi.

Majci Tereziji je s vremenom bilo potrebno sve više pomoći, pa je zato 1950. osnovala kongregaciju sestara «Missionares of Charity» - «Misionarke ljubavi», koje su kao svoj znak nosile bijeli sari s plavim obrubom, a na lijevom ramenu križ. U listopadu iste godine Rim je priznao novi red. Kod osnivanja sestara bilo je dvanaest članica, a kasnije je broj znatno porastao. Tu zajednicu Majka Terezija posvetila je Gospi.

U početku sestre nisu imale nikakve potpore. Svako jutro je bilo nesigurno. Sve su one živjele iz vjere i imale su pouzdanje jer je sve bilo na slavu Božju.

Majka Terezija živjela je samo Evanđelje na radikalnan način. Svjesna je bila da je velik dio današnjeg svijeta duhovna pustinja. Ona je isticala da je život s Bogom smisao njezina života, a život s Bogom je moguć jedino uz molitvu, poziv na svetost, milosrđe... Da bi mogla tešku sudbinu snositi s najsiromašnijima, njezin život usko je bio povezan s molitvom. Život Majke Terezije bio je živa molitva. Svoj iscrpljujući rad gledala je kao na Bogom dano vrijeme za molitvu: **«Često je pogled upravljen Kristu najbolja molitva. Ja pogledam Njega, on pogleda mene i to je najsvrššenija molitva od svih molitva.»** Za dobru molitvu potrebna nam je šutnja i mir jer Bog govori u šutnji. Sveta misa i svagdanja pričest kao božanska hrana i osobni susret s Kristom, bio je najvažniji trenutak dana za Majku Tereziju. Ona je Krista svakodneвно susretala pod prilikom kruha i vina, ali i nas je pozivala na taj susret. Kao što znamo, Majka Terezija bila je sva Božja. Upravo se zbog toga posvetila najsiromašnijima. U njima je snagom vjere i nadahnuća ljubavi dvorila i služila Krista. Svojim rukama ona je hranila gladnoga Krista, oblačila gologa Krista, a beskućniku davala zaštitu. Majka Terezija gledala je na svoj rad kao na dragu dužnost, a ne kao na teret. Osnovala je «kuću umirućih», te je tamo na poseban način širila ljubav i vjeru. Rad Majke Terezije očito se temeljio najprije na poštovanju pojedinca, njegovoj vrijednosti, njegovu dostojanstvu. Najosamljenije i najsiromašnije, umiruće, kao i odbačene, gubavce... ona je uvijek primala s toplim milosrđem, bez oholosti i podcjenjivanja. Majka Terezija bila je ŽIVI SVJEDOK CRKVE. Svojim je životom svjedočila dar vjere koji je primila od Boga.

Majka Terezija s pravom je postala izazovom simbol kršćanske ljubavi prema bližnjemu. Ona vidi Boga, ljubi Boga, propovijeda Boga, svjedoči ljubav Božju. Sav njezin život je hrabri «IZAZOV LJUBAVI.» Njezin moto: «DIRNI GUBAVCA SVOJOM LJUBAVLJU» sažima sav njezin izbor života i služenja. Preko osobe Majke Terezije upoznali smo srž kršćanstva, Isusa Krista, Evanđelje, ljubav, što znači prijateljstvo s Bogom, plemenitost.

Upravo na temelju svih ovih karakteristika uočavamo da je za Majku Tereziju pažljivost bila početak **svetosti**. Njezinom smrću završena je misija, čiji se mali pognuti lik, prebogato snagom Kristove ljubavi, čvrsto urezao u povijest čovječanstva. Dana 5. rujna 1997. umrla je u bolnici u Calcutti od posljedica srčanog udara. Ona je živjela kršćanstvo temeljito i dosljedno. Njezin život uistinu je bio «Živo Evanđelje». Ona nam je primjer kako pomoći onima koji pate. Ona nam je izazov da i sami živimo uistinu kršćanski. Dana 19. listopada 2003. Papa Ivan Pavao II. proglasio ju je blaženom. Imajući pred sobom lik i djelo Majke Terezije, spontano nam se nameće ideja o onostranom životu koji nas čeka. Smatramo da je već svojim ovozemaljskim životom zaslužila mjesto vječnog blaženstva. Od osobe i života Majke Terezije svi možemo puno naučiti. Živeći svoje vrijeme na prostoru gdje nas je Božja providnost postavila, možemo i trebamo aktualizirati ono što nas je Krist naučavao.

Služenje iz ljubavi prema Bogu i čovjeku, na primjeru Majke Terezije, pokazuje nam da je ona bila oslobođena ropstva za postizanje materijalnog, što je plod moći i značajka svijeta što ne poznaje Boga.

Primjer Majke Terezije pokreće u mnogim ljudima divne snage kršćanske ljubavi prema bližnjemu. Pored sve materijalne pomoći, koja se radosno daje za siromašne, zacijelo su od osobite važnosti i duhovni impulsi u našem materijalističkom vremenu. Upoznajući Majku Tereziju, mi nismo upoznali samo nju nego i Isusa Krista.

Kristijana Banić, vjeroučiteljica

Razmišljanja o Majci Tereziji

Živeći ono što je propovijedala, potaknula je mnoge da povjeruju kako je doista moguće «mijenjati svijet».

Manuela Budinščak, 8. c

◇ ◇ ◇

Majka Terezija bila je žena velikog srca. Bog ju je nadahnuo za velike stvari.

Ivan Fabijanić, 7. d

◇ ◇ ◇

Majka Terezija

Kad god začujem to ime, asocira me na mir, ljubav, dobrotu, radost, sreću. Zbog toga, što je Majka Terezija to sve darivala onim najsiromašnijima među siromasima. Za njih je davala sve. S ulica je umiruće ljude odvodila u skloništa i omogućavala im mirnu smrt. Bolesne je liječila, nepismene učila. Na početku njezina djelovanja bilo joj je jako teško jer je bila sama, ali mlade djevojke su joj se pridružile i tako je osnovan red Misionarki ljubavi. Način na koji je živjela i radila vrlo je fascinant. Majka Terezija je za svoj rad 1979. dobila Nobelovu nagradu za mir. Tako, s godinama, diljem svijeta otvorene su bolnice, vrtići, škole, starački domovi, u kojima su njezine sljedbenice i ona djelovale. Evo, ove godine, Majka Terezija proglašena je blaženom. Ona je proživjela sve i svašta i zaslužila je da joj se divimo. Nema sumnje da će Majka Terezija jednog dana biti proglašena svetom!!!

Bernarda Rundek, 8.c

◇ ◇ ◇

Majka Terezija

Majka Terezija je bila doista posebna osoba, zaista je teško ponekad povjerovati u sve ono što se o njoj priča. Svi ti filmovi koji prikazuju njezin život, njezinu brigu i ljubav za druge, su nevjerovatni. Meni kao mladom čovjeku koji živi u ovom užurbanom svijetu, u kojem nema mjesta za ljubav i međusobno pomaganje, to je teško razumljivo. Ne mogu jednostavno povjerovati da ima ljudi poput nje, jer se je doista teško odviknuti od savršenog života i svoj život darovati drugima. Kada slušam o njoj, mislim da je bila netko poseban, netko poslan od Boga. Ja na primjer ne bih mogla raditi ono što je ona radila, ne zato što to ne bih željela, već zato što jednostavno ne bih mogla. Puno se toga moraš odrediti, puno toga moraš žrtvovati i proći i na tako nešto moraš biti spreman, što nije nimalo jednostavno. Njoj je život nametnuo mnoge zapreke i probleme, za koje je trebala imati dovoljno strpljenja, snage i vjere, što mnogi od nas ne bi nikada imali. I onda, na kraju svega se

pitam, čemu ja zapravo težim, što je smisao našega života? Neki ljudi se potpuno posvete drugima, a neki samo sebi. Je li Bog smisao našega života, jesu li drugi ljudi smisao našega života? Na to pitanje mora odgovoriti svatko za sebe, jer na koncu, svi mi imamo drugačija mišljenja, drugačije ciljeve i svi mi osjećamo na drugačiji način.

Marina Vučina, 8.e

◇ ◇ ◇

Svi bi trebali cijeniti rad Majke Terezije i slijediti njezin primjer.

Krešimir Grancarić, 7.a

◇ ◇ ◇

Majka Terezija

Ja nju smatram kao divnu osobu. Dala je sve što je imala da bi pomogla siromasima. Kada je odlazila iz samostana, kupila si je najjeftiniju odjeću, ne zato što nije imala novaca, već zato što je htjela da je siromasi poštuju kao osobu, koja im želi pomoći. Ne materijalno... To nije važno. Htjela je da svi upoznaju Boga, da shvate da nisu nitko i ništa, nego da su sve. Da ih nauči čitati i pisati... Da i oni dobiju priliku za bolji život. Ona se odrekla svega da bi njima pomogla. Nemoj ignorirati njihovo moljenje za pomoć! Pomogni i ti! Budi osoba puna osjećaja i dobrote!

Amalija Kos, 8.f

◇ ◇ ◇

Majka Terezija

Majka Terezija pomagala je siromašnim, oboljelim i beskućnim osobama. Nije se bojala da će je ijedan čovjek zaraziti bolešću. Nije željela da izgleda bogato u svojoj odjeći jer je siromašni ne bi najbolje primili. Zato je odabrala sasvim jednostavan materijal. Bio je bijele boje, a na rubovima je imao plave crte.

Petra Vujinović, 7.d

◇ ◇ ◇

Majka Terezija

Kako opisati Majku Tereziju? Toliko se stvari o njoj može napisati, ali ipak su dovoljne tri rečenice. Bila je osoba dostojna Nobelove nagrade i blaženstva. Svojim djelima je učinila ono što bi se malo tko usudio. Kao osoba je nenametljiva, vjerovala je u ono što je radila, prihvaćala je sve takvo kako je i uzdala se u svoju vjeru. Svoj dobar život je zamijenila za život sličan onom koji vode najsiromašniji. Dugo godina proživljavala je imajući smo ono najpotrebnije za život, a sve ostalo je davala.

Njena odora simbolizira ono najčišće što je imala. Nije nametala svoju vjeru drugima, već je samo propovijedala o svom Bogu, dopuštajući da drugi u svojim patnjama sami odluče.

Matea Pinturić

◇ ◇ ◇

Majka Terezija

Meni se Majka Terezija sviđa zbog svoje dobrote i brige za druge. Sviđa mi se kako je odbacila sav luksuz tako da bi bolje razumjela druge. Drago mi što je proglašena blaženom i da je pomogla drugima makar riskirala svoj život. Drago mi je što su mnogi u nju vjerovali i što su joj dali Nobelovu nagradu za mir. Najradije bih i ja želio biti barem malo kao ona, pomagati siromasima, učiti neučene, no ja nisam kao ona i nikada to neću biti. No, poručujem svima da pomažu drugima i da se mole za nju!

Bruno Kozlina, 8.f

◇ ◇ ◇

Mislim da bi na svijetu trebalo biti takvih ljudi, koji bi se brinuli, jer ovaj svijet treba skrb.

Ana Drašković, 8.b

◇ ◇ ◇

Sve što je imala, udijelila je siromasima.

Marija Bučar, 7.d

◇ ◇ ◇

Djetinjstvo blažene Majke Terezije lijep je primjer koliko je važna obiteljska molitva.

Marina Novosel, 8.a

◇ ◇ ◇

Majka Terezija

Posvetila se siromašnima jer ih je voljela, jer je u njima čula ono što joj Bog govori. Znala je da su i siromašni ljudi «LJUDI», u njezinim su očima svi bili jednaki, osim onih zlih. Za dobrotu i mir je dobila Nobelovu nagradu, za njih, za siromašne, za one za koje je živjela, jer svoju pravu obitelj nije ni imala. Njoj su siromašni bili obitelj. Željela je da shvatimo da smo svi mi zapravo braća i sestre, Božja djeca. Svi pripadamo zajedničkoj obitelji. Ne znam kako se nije zarazila dok ih je liječila, ali znam da je svoj posao radila s puno ljubavi, u nadi da će ga netko nastaviti. Zbog toga joj se jako divim. Iako nije željela slavu, niti da se za nju zna u svijetu, to je ipak dobila, a to je nagrada za sav njezin trud. Na svijetu je bilo, ima i bit će malo ljudi kao što je ona bila.

Katarina Grbavac, 8.f

◇ ◇ ◇

Majka Terezija

Ne znam puno o Majci Tereziji, ali reći ću svoje mišljenje o onome što je činila. Pomagala je drugima, željela je da svaki čovjek nade neki kutak sreće za sebe. Voljela je sve ljude i nije joj bilo bitno kako su se ti ljudi prema njoj ponašali. Mislim da bi se ovaj današnji svijet trebao ugledati u Majku Tereziju, a ne misliti samo o sebi, već pomoći i nekom drugom čovjeku koji bi ti na neki način iskazao hvalu.

Zaista je zaslužila da je proglašene blaženom.

Valerija Zaher, 8.b

◇ ◇ ◇

Majka Terezija

Poznata u čitavom svijetu po svojoj dobroti, po davanju sebe za druge... Ona je i živjela da bi pomagala drugima, da bi im ublažavala boli, s kojima su živjeli odrasli i djeca. Ona je dane i noći provodila pokraj njih. To su bila velika zalaganja, neprospavane noći, dani bez odmora, bez trenutaka posvećenih samoj sebi. Njezin trud i napore pratili su svi koji su živjeli kraj nje i koji prate rad redovnica. Za svoje nesebično zalaganje dobila je najveća priznanja na svjetskom nivou-Nobelovu nagradu, a Papa ju je proglasio blaženom.

Matea Pavlečić, 7.d

◇ ◇ ◇

Majka Terezija

Majka Terezija je bila časna sestra u Loretskom redu. Podučavala je mlade žene u Indiji. Jednog dana na željezničkom kolodvoru je ugledala siromaha kako ju moli vode. Tada je odlučila da ide pomagati siromašnima i bolesnima. Otišla je

živjeti u siromašno naselje Calcutte. Tamo je pomagala svima i učila djecu čitati i pisati. Dolazile su joj žene spremne raditi s njom te je uskoro otvorila i bolnicu za sve oboljele ljude. Cijeli svoj život pomagala je bolesnima i siromašnima, učeci ljude da smo svi mi braća te moramo živjeti jedni za druge. Godine 1979. primila je Nobelovu nagradu za mir, a novac od nagrade podijelila je siromašnima. Bila je jedna od rijetkih ljudi, koja je žrtvovala sebe i cijeli svoj život za druge. Sve što je dobila od Boga, dala je, a Bog joj je dao snagu, jakost i još više ljubavi i milosrđa, da nastavi ono što je započela. Dao joj je i najveći dar-život vječni. Pokušajmo i mi slijediti nju i Bog će nas nagraditi životom vječnim, pokraj Njega i Majke Terezije u raj.

Ivančica Grahovac, 8.b

◇ ◇ ◇

... Postala je simbol ljubavi prema bližnjemu.

... Meni je privlačna njezina čovjekoljubivost.

... Sve što je činila bilo je za Isusa.

Zrinka Boričević, 7.d

◇ ◇ ◇

... Što bismo mi i svi drugi ljudi da nema dobročinitelja kakva je bila Majka Terezija.

... Bilo joj je dovoljno pomagati ljudima i tako ih spasiti. Da imaju budućnost, nadu i vjeru u život...

◇ ◇ ◇

Majka Terezija

Što napisati o njoj?

Možda nešto što već nije

napisano?! A ima li toga?

Ona je bila osoba kakvih

danas ima jako malo, ako

ih uopće ima. Bila je

osoba koja je vjerovala i

sebi i drugima i nije

odustajala od svojih ciljeva,

ma kako teški i

naporni oni bili.

Vjerovala je sa se sve

dogada s razlogom. Život

je posvetila drugima,

pomažući im, liječeći ih i

pripovijedajući im o svo-

jem Bogu. ...

Anita Zlodi

◇ ◇ ◇

... Papa Ivan Pavao II. u

Vatikanu ju je proglasio

blaženom 2003. i time je

stavljen pečat na njezin

život i rad, kojeg je posvetila gladnima i siromašnima.

Ivan Prigorac, 7.c

◇ ◇ ◇

Majka Terezija

Sav svoj život je posvetila onima kojima je to najviše potrebno, siromašnima, izbjeglicima, gladnima, pretučenicima, bolesnima. Znala je što joj je činiti. Trpjela je kako bi drugima pomogla. Njene žrtve su teške. Molila je za svakoga, ljubila je sve. Znala je cijeniti ono što ima. Bila je siromašna i ona sama, ali je sve što je imala dijelila s drugima. Poštujem i cijenim njenu veliku žrtvu. Nije lako cijeli život posvetiti bespomoćnima i bolesnima. Znam da Majka Terezija sigurno ne bi mogla izdržati svu tu patnju i poteškoće da nije imala čvrstu vjeru i ufanje u Boga. Bog ju je psihički potpomogao i dao joj snagu za takvo strpljenje. Kad bi barem bilo više takvih osoba u ovom tako zlobnom svijetu. I mi možemo biti ona, samo u malim stvarima. Ako se trudimo, možemo širiti vjeru, ljubav i dobrotu svuda oko sebe, možemo je prenijeti na druge, a oni opet širiti dalje. Svijet bi bio bolji, s više razumijevanja. Trebali bismo činiti sve što bismo željeli da drugi nama čine. Njen život me je potaknuo na razmišljanje o mojem životu, o stvarima koje bi trebali poboljšati. Nije joj sigurno bilo lagano, no sve što je činila bilo je s puno ljubavi i osjećaja. Njen način života treba biti uzor svakome od nas, jer ona je živjela uvijek po božjim pravilima, i u dobru i u zlu.

M. Novosel, 8.f

Blaženi Ivan Merz

Ivan Merz rođen je 16. prosinca 1896. u Banja Luci. Od roditelja je primio pristojan građanski odgoj, ali bez posebne kršćanske podloge.

Za njegovu vjersku orijentaciju, koja se počela nazirati pred kraj gimnazije, zaslužan je njegov profesor dr. Ljubomir Maraković. Nije se mnogo razlikovao od mladića svoga vremena. Bio je pristojno odjeven, također je bio dobar đak u školi, a imao je čak i djevojku kao srednjoškolac. Mnogo je čitao, zanimao se za književnost. Na koncu gimnazije, potaknut od profesora Marakovića, počeo je voditi svoj dnevnik koji ima 800 stranica, a pisao ga je kroz šest godina u srednjoj školi.

U svome dnevniku mladi Merz opisuje sve što proživljava u sebi i oko sebe. Piše o sebi, o svojim unutarnjim doživljajima, o svojoj tragično završenoj prvoj ljubavi, o ljudima i njihovim postupcima, itd.

Stoga je dnevnik od velike vrijednosti jer u njemu pronalazimo Ivanovo življeno iskustvo života. Kao i svaki drugi mladi čovjek, Ivan je doživljavao buđenje osjećaja ljubavi, simpatije, te tjelesnog nagona. U šesnaestoj godini zaljubio se u djevojku Gretu Teschner. Iskustvo prve ljubavi veoma je snažno i zanosno, ali je ostavilo i duboke tragove u njegovoj duši, ne samo zbog samog iskustva nego i zbog tragičnih posljedica, koje su naknadno slijedile, ali ne Ivanovom krivnjom.

Djevojka Greta, koja je inače studirala u Banja Luci, dok je boravila kod svojih roditelja u Travniku, dala se zavesti od jednog Muslimana. Kad ju je ovaj iskoristio i ostavio, razočarana, počinila je samoubojstvo. Njezin tragičan svršetak doveo je Ivana u veliku krizu.

Ivan je u svome dnevniku ostavio važne zabilješke koje je pisao dok je proživljavao tu krizu, ali se i preporodio nakon velike krize. To iskustvo mu je:

- Pročistilo shvaćanje i smisao ljudske naravi
- Probudilo njegovu spoznaju i vjeru u vječni život
- Pojačalo molitvu i vjeru u Boga
- Usmjeralo njegov život prema drugim ciljevima

Ivan je nakon mature tri mjeseca boravio na Vojnoj akademiji, te je nakon toga započeo studij u Beču. Međutim, studij prekida zbog početka Prvog svjetskog rata. Pozvan je u vojsku i poslan na talijansko bojište. Tamo ostaje do kraja rata,

1918. Nakon toga nastavlja studij u Beču i Parizu. Godine 1922. dolazi u Zagreb, gdje postaje profesor francuskog i njemačkog jezika.

Razmišljanjem, studijem, a osobito u krvi i plamenu rata, dolazi do spoznaje o istinitosti kršćanske vjere. Potpuno se daruje Kristu načinivši kao laik zavjet vječne čistoće.

Kada se Ivan vratio sa studija u Zagreb, kroz 6 godina razvijao je i ostvarivao svoje zvanje na zadovoljavajući način.

Živi dubokim duhovnim životom, svaki dan ide na svetu misu i prima svetu pričest. Svaki dan moli krunicu. Čita duhovne knjige. Aktivno se uključio u rad u katoličkoj organizaciji za mladež, «Hrvatski Orlovski Savez», kojoj je dao geslo «Žrtva-Euharistija-Apostolat».

Potpuno odan Crkvi i papi, Merz je bio čovjek žive vjere, iskrene molitve, samoodricanja, dnevne pričesti, adoracije, trpljenja, široke naobrazbe. Svojim apostolskim radom i spasiteljskom djelatnošću, u katoličkom tisku je ostavio dragocjenu duhovnu baštinu, koja je postala izvor nadahnuća budućim naraštajima.

Umro je u Zagrebu 10. svibnja 1928, u 32. godini života, na glasu svetosti. Na samrti je prikazao svoj život kao žrtvu Bogu za hrvatsku mladež. Već za života, a napose nakon smrti, Ivan Merz je postao uzor kršćanskog života tisućama hrvatskih katolika.

Natpis s vijenca, koji su mu mladi postavili na grob 1929. godine, ostao je i danas: «HVALA TI ORLE KRISTOV ŠTO SI

NAM POKAZAO PUT K SUNCU!»

Ova rečenica možda najbolje izražava što je Ivan Merz značio za svoje vrijeme, a što on može značiti i danas, jer poruke svetih, Božjih ljudi, njihove misli jesu uvijek aktualne. Blagopokojni kardinal Franjo Kuharić, koji je o Ivanu Merzu izrekao mnogo govora, prigodom proslave 50. obljetnice njegove smrti, izrekao je i ove riječi: «Ivan Merz ima mnogo toga reći današnjim mladima. Zaista, ovaj naš dragi Orao bio je apostol vrlo kratko vrijeme, samo 6 godina, a unio mnogo, učinio mnogo, zapalio je mnoge, jer je sam gorio ljubavlju Duha Svetoga, koja se u njemu razgorila u otvorenost duše, da prihvati Isusa za Kralja svoga srca i života i da uđe u njegovo Kraljevstvo» (Govor na svečanoj Akademiji 26.11.1978.).

Još 1958. godine počeo je u Zagrebu postupak za njegovo proglašenje blaženim. Taj postupak je pokrenuo kardinal Franjo Šeper. On je još za vrijeme Drugog Vatikanskog koncila (1962.-1965.) današnjem papi Ivanu Pavlu II. govorio o Ivanu Merzu. Velika je zasluga kardinala Šepera za pokretanje postupka beatifikacije Ivana Merza. Tome je, bez sumnje pridonijela činjenica što je osobno poznao slugu Božjega i bio još za Merzova života uvjeren u njegovu svetost.

Dana 5. srpnja 2002. svečano je u Vatikanu, u Papinoj nazočnosti proglašen dekret o herojskim krepostima Ivana Merza i od tada Ivan nosi naslov «Časni sluga Božji». Time je otvoren put za njegovo proglašenje blaženim.

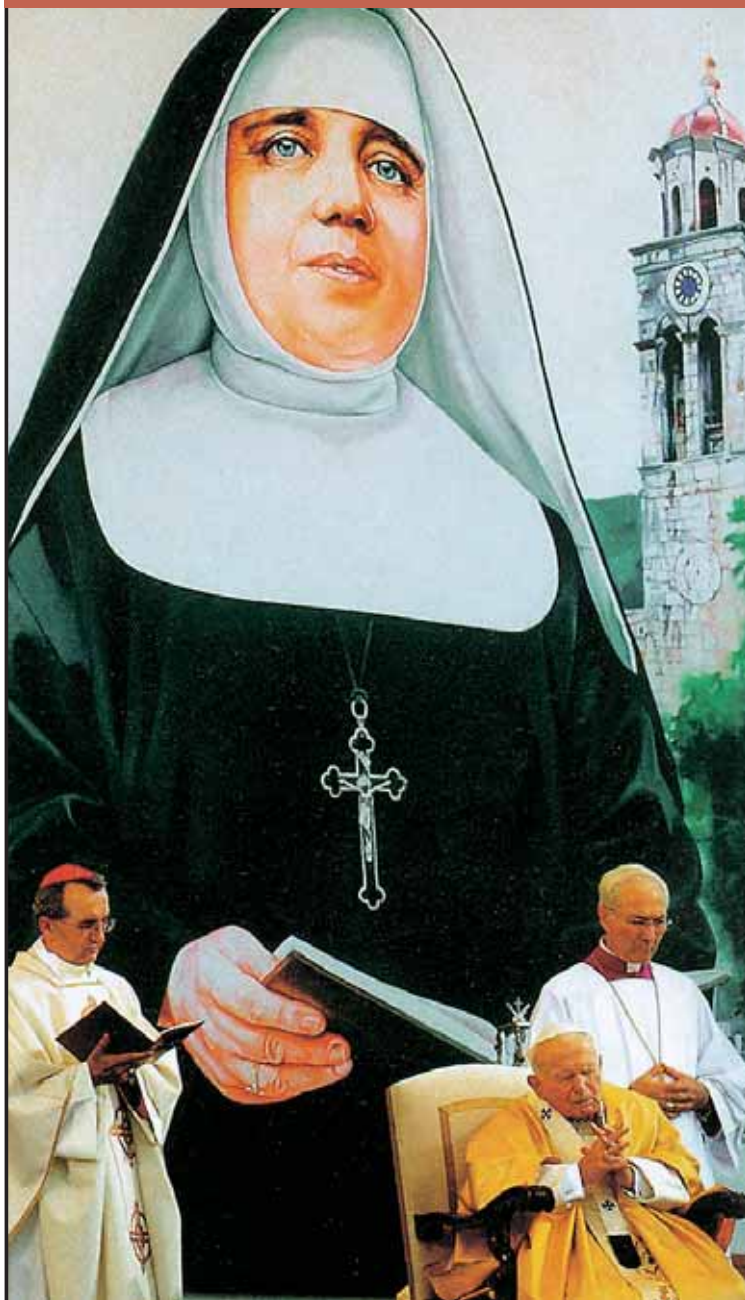
Ove godine, Sveti Otac Ivan Pavao II. treći je puta pohodio Hrvatsku, a drugi puta Bosnu i Hercegovinu, te je za vrijeme svog ovogodišnjeg boravka u Bosni i Hercegovini 22. lipnja proglasio Časnog slugu Božjega Ivana Merza blaženim.

Kristijana Banić, vjeroučiteljica

MARIJA PROPETOG ISUSA PETKOVIĆ

***Dubrovnik, 6. lipnja 2003.
Nakon obrade beatifikacije na oltaru je
otkrivena Marijna slika***

Marija od Propetog Isusa Petković rodila se 10. prosinca 1892. u župi Svih Svetih u Blatu na otoku Korčuli. Bila je šesta od osmero djece u obitelji Antuna i Marije Petković.

Uzorni roditelji djecu su kršćanski odgajali i poučavali ih u vjeri. Njihova kći Marija pokazivala je sklonost pobožnosti i milosrđu. Uočavala je patnje ljudi, glad i neimaštinu, pa je već u djetinjstvu odlučila štititi siromahe.

Marija je u rodnom Blatu vodila tri vjerska društva, te je

djecu obitelji, koje su radile kod njezina oca, poučavala vjeronauku i ostalim predmetima u školi. Kada su 1919. Službenice Milosrđa napustile kuću u Blatu, na poziv Josipa Marčelića, dubrovačkog biskupa i njezinog duhovnog voditelja, preuzela je skrb za tu kuću, te se, zajedno sa svojim kolegicama, pobrinula i za ustanove njoj pripojene.

Na blagdan sv. Franje, 4. listopada 1920, a na poticaj biskupa Marčelića, utemeljila je družbu Kćeri Milosrđa, Trećeg samostalnog reda sv. Franje, sa svrhom da preko djela milosrđa širi spoznaju božanske ljubavi.

Na redovničkom oblačenju dobila je ime Marija Propetog Isusa, te je izabrana za vrhovnu poglavaricu družbe. Na crkvenom zemljištu, u trošnoj i tiješnoj kući blizu župne crkve, rođena je prva izvorna hrvatska franjevačka zajednica Kćeri Milosrđa.

U počecima su redovnice u Blatu vlastitim radom uzdržavale do tri stotine siromašne djece, a pomagale su i mnogim sirotama i udovicama.

Kada su potrošile vlastita sredstva, Marija je više puta išla u prošnju po Slavoniji i Vojvodini i dobivala pomoć za sirote, a pomoć joj je poslao i sam papa Pio XI. Godine 1923. preuzela je skrb za djecu u dječjem domu Kolevka u Subotici.

Nakon toga je otvorila brojna prihvatilišta za djecu u Slavoniji, Vojvodini, Makedoniji i Srbiji. Marija je putovala po Europi, ali je boravila i u Americi. Godine 1952. u Rimu je pronašla i kupila kuću za sjedište Družbe.

Marija je 1961, nakon 40 godina, predala službu vrhovne poglavarice, ali je i dalje pratila događaje u Crkvi i Družbi, posebice one izazvane Drugim Vatikanskim koncilom.

Preminula na je glasu svetosti 9. srpnja 1966. Pokopana je na rimskom groblju Campo Verano, a tri godine kasnije njezini su zemni ostaci preneseni u kućnu kapelicu Vrhovne uprave, gdje su počivali do studenoga 1988, a onda su preneseni u rodno Blato i pokopani u kripti samostanske kapelice Krista Kralja u matičnoj kući. Pri Rimskom vikarijatu je 28. veljače 1989. otvoren biskupijski postupak za njezino proglašenje blaženom i svetom.

Nakon provedenog postupka, 8. svibnja 1988, Sveti zbor je prihvatio pravnu snagu postupka za proglašenje blaženom.

Sveti zbor za proglašenje svetih donio je odluku o herojskim krepostima službenice Božje 5. srpnja 2002, a 20. prosinca iste godine donesena je odluka o poznatom Čudu spašavanja 20 mornara u utrobi potopljene peruanske podmornice Pacoca.

Blaženom je proglašena 6. lipnja 2003. u Dubrovniku.

Kristijana Banić, vjeroučiteljica

Treći pastoralni pohod Svetog Oca Hrvatskoj, 5.-9. lipnja 2003.

Pet je dana Hrvatska bila Papin drugi dom, pet gradova primilo je najvećeg svjetskog hodočasnika. Dubrovnik, Osijek i Đakovo, Rijeka i Zadar – tisuće hodočasnika, a jedna vjera; vjera u Krista Isusa.

Ovoga lipnja Sveti je Otac po treći puta posjetio Hrvatsku. Bilo je to ujedno i njegovo stoto pastirsko putovanje van Italije. Petar današnjih dana, Papa Ivan Pavao II., iako krhkog zdravlja, pet je dana svog pohoda raspirivao vjeru među Hrvatima, bodreći ih i snažeći.

Kao i prije 5 godina u Mariji Bistrici, kada je blaženim proglasio kardinala Alojzija Stepinca, Crkva u Hrvata dobila je još jednog blaženika, točnije prvu

blaženicu. U Dubrovniku, gradu koji je stoljećima čekao Papu, blaženom je proglasio 6. lipnja Mariju propetog Isusa Petković.

Naša župa, pod duhovnim vodstvom župnika Stjepana Rožankovića i vojnog kapelana Ante Vukoje pridružila se velikoj skupini hodočasnika iz Slavonije i Baranje koji su pohitali u Osijek pozdraviti apostola mira. Vidjeti Papu, pozdraviti ga, biti dio mase kojoj će se obratiti i blagosloviti je, značilo je mnogo. Tom prigodom Sveti je Otac posjetio i biskupijski grad Đakovo.

Riječani i mnogobrojni hodočasnici proslavili su s Papom blagdan Duhova. Rijetko kada pojedini biskup slavi ovaj

blagdan izvan svoje biskupije i prvostolnice, a to još rjeđe čini poglavar Katoličke crkve. Osmi je lipanj bio povijesni dan za Rijeku. Ovom prilikom veliki Marijin štovatelj hodočastio je na Trsat.

Oprostiti se od Svetog Oca čast je koja je pripala vjernicima zadarske biskupije. Zadrani i njihovi gosti pripremili su Papi najljepši doček. Ivan Pavao II. odužio im se na najljepši mogući način pozdravivši ih riječima: «Hvala ti, ljubljeni puče hrvatski! Zemljo hrvatska, Bog te blagoslovio!»

Ana Novosel

*Šokački šešir
izuzetno se
svidio Ivanu
Pavlu II. - njime
je zamabnuo
kako to čine
pravi Šokci*

Mons. Josip Bozanić, kardinal

Rođen je 20. ožujka 1949. u Rijeci. Potječe iz zemljoradničke obitelji od oca Ivana i majke Dinke rođene Valković. Klasičnu gimnaziju završio je u Pazinu, a bogoslovske studije pohađao je u Rijeci, Zagrebu i Rimu. Teologiju je diplomirao na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Postigao je diplomu magistra teologije u dogmatskoj specijalizaciji. U Rimu na Lateranskom sveučilištu studirao je crkveno pravo i postigao diplomu licencijata iz crkvenog prava.

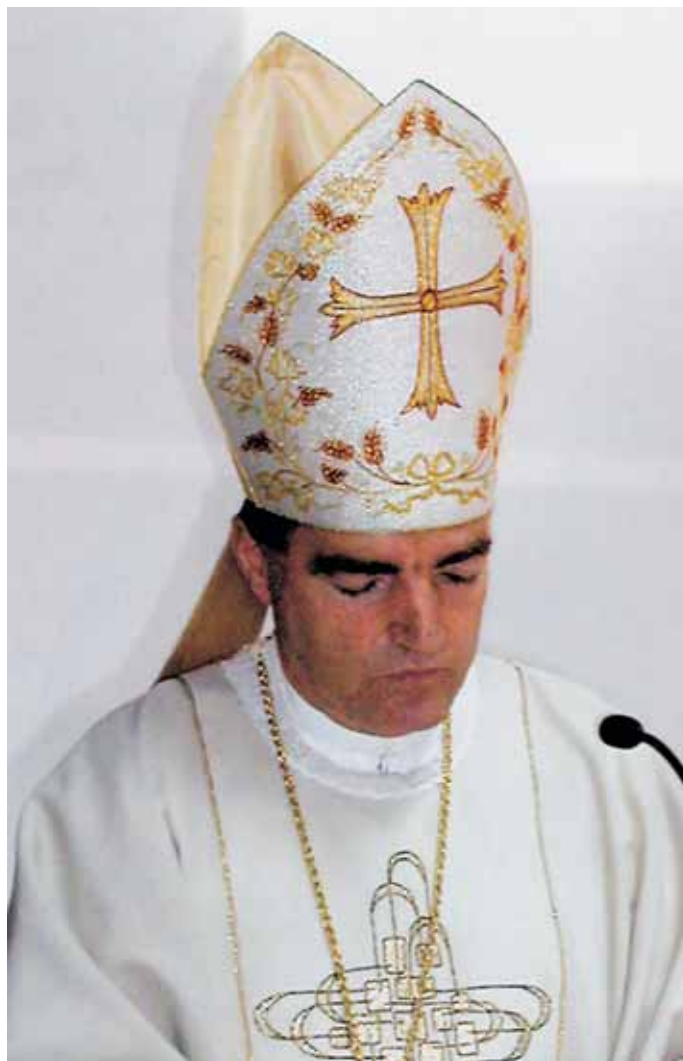
Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1975. u Krku. Vršio je službe: biskupskog tajnika 1975. do 1976., župnog vikara 1976. do 1978., kancelara Biskupskog ordinarijata 1986-1987, generalnog vikara krčke biskupije 1987. do 1989. Od 1988. do 1997. profesor je crkvenog prava i Dogmatske teologije na Teologiji u Rijeci.

Imenovan je biskupom 10. svibnja 1989., a zaređen za biskupa 25. lipnja 1989. Obavljao je službu biskupa koadjutora krčkog od 25. lipnja 1989. do 14. studenog 1989., kada postaje dijecezanski biskup krčki. Obavljao je dužnost apostolskog administratora riječko-senjske nadbiskupije od 5. lipnja 1996. do 22. studenog 1996. Zagrebačkim nadbiskupom imenovan je 5. srpnja 1997. Službu zagrebačkog nadbiskupa i metropolita preuzeo 4. listopada 1997.

Dana 21. listopada 2003. Sveti Otac ga je uvrstio u Kardinalski zbor.

-Neobično sam uzbuđen, osjećam se ugodno. Hvala vam što ste došli, što ste pratili ovo slavlje, koje je slavlje univerzalne crkve. To smo na osobit način doživjeli danas na Trgu sv. Petra - rekao je kardinal Josip Bozanić. To su prve riječi novoga hrvatskog kardinala novinarima koji su se okupili oko njega nakon što ga je Ivan Pavao II. proglasio kardinalom.

Ana Novosel

Jedanaest kardinala Hrvata

Zagrebački nadbiskup Josip Bozanić šesti je zagrebački nadbiskup u povijesti Zagrebačke nadbiskupije koji je imenovan kardinalom te 11. hrvatski crkveni velikodostojnik koji je ušao u Zbor kardinala. Prije njega su bili:

Juraj Haulik	(1788.-1869.)	- kardinal postao 16. lipnja 1856.;
Josip Mihalović	(1814.-1891.)	- kardinal postao 22. lipnja 1877.;
Blaženi Alojzije Stepinac	(1898.-1960.)	- kardinalom imenovan 12. siječnja 1953.;
Franjo Šeper	(1905.-1981.)	- kardinal postao 22. veljače 1965.;
Franjo Kuharić	(1919.-2002.)	- kardinal postao 2. veljače 1983.;
Demetrije	(umro 1387.)	- kardinal postao 18. rujna 1378.;
Tomo Bakač Erdedski		- kardinal postao 28. rujna 1500.;
Juraj Utišinović Martinušević	(1482.-1551.)	- kardinal od 12. listopada 1551.;
Juraj Drašković	(umro 1587.)	- kardinal od 18. prosinca 1585.;
Vinko Puljić	(1945.)	- kardinalom imenovan 27. listopada 1994.
Josip Bozanić	(1949.)	- kardinalom imenovan 21. listopada 2003.

ZAHVALNO HRVATSKO HODOČAŠĆE U RIM (6.-9. studenoga 2003.)

«Učvrstimo vjeru, crkveno i narodno zajedništvo!»

Jaskanski hodočasnici pred crkvom Sv. Klare u Asizu

«Učvrstimo vjeru, crkveno i narodno zajedništvo!» - moto je to prvog nacionalnog hodočašća u trećem mileniju. Katolici iz svih hrvatskih biskupija odazvali su se pozivu svojih biskupa te se u velikom broju uputili u «Vječni Grad» (izvori govore čak o 10000 hodočasnika). Osobit povod ovom hodočašću je i zahvalnost, koju svi osjećamo prema Svetom ocu Ivanu Pavlu II, koji je u ovih 25 godina svoga pontifikata tri puta posjetio Hrvatsku i na osobit način iskazivao ljubav prema našoj zemlji Hrvatskoj. Zahvaljujemo mu i za svece Leopolda Bogdana Mandića i Marka Križevčanina te troje blaženika, među kojima se posebice ističe blaženi mučenik nadbiskup zagrebački i kardinal Alojzije Stepinac.

Među tisućama hrvatskih hodočasnika bili su i jaskanski župljani. Predvođeni našim župnikom vlč. Stjepanom Rožankovićem, krenuli smo uvečer u srijedu, 5. XI. prema Asizu. U gradu Franje Asiškog i sv. Klare, zajedno s hodočasticima iz Zadarske, Đakovačko-srijemske te Varaždinske biskupije, slavili smo Svetu misu, koju je predvodio nadbiskup zadarski Ivan Prenda. Nakon euharistijskog slavlja nastavili smo put prema Rimu, gradu prema kojem «vode svi putovi».

Petak je, 7.XI... Nalazimo se u Rimu, na trgu sv. Petra... Nakon obaveznog

zajedničkog fotografiranja, a uz pomoć našeg vodiča vlč. Mije Raka, razgledali smo baziliku sv. Petra, monumentalnu građevinu koja dominira cijelim trgom.

Euharistijsko slavlje predvodio je kardinal Josip Bozanić u bazilici Svete Marije Velike (prema nekima, najljepšoj rimskoj bazilici). Tom prilikom kardinal Bozanić s ostalim biskupima predvodio je čin «obnove hrvatskog krsnog zavjeta», a odanost i vjernost Majci Božjoj iskazani su posvetnom molitvom Bezgrješnome Srcu Marijinu, koju je na kraju slavlja Nacionalnog euharistijskog kongresa u Mariji Bistrici, 1984. godine, kao posvetnu molitvu u ime hrvatskoga naroda izgovorio blagopokojni kardinal Franjo

Kuharić. Nakon bogoslužja, ispred bazilike tisuće hodočasnika pjevalo je, zajedno sa svojim svećenicima, domoljubne pjesme te su i na taj način iskazivali važnost ovog hodočašća. «Učvrstimo vjeru, crkveno i narodno zajedništvo!» Svi su znali da smo Hrvati, a mi smo se time itekako ponosili razgledavajući Rim, moleći, a sve zaogrnuti šalovima, kao znakom hodočasnika. Jednom riječju, prekrasno!

Subota je osvanula obavijena maglom i kišicom, no, to nas nije pokolebalo. Dragovoljno smo se odrekli doručka, kako bismo na vrijeme stigli na svečanu euharistiju, koju je na grobu sv. Petra predvodio kardinal Bozanić. Bogoslužje je završilo pjesmom «Do nebesa», koja je tih dana odzvanjala rimskim ulicama. Nakon «Lijepe naše», uputili smo se u dvoranu Pavla VI, na audijenciju sa Svetim Ocem Ivanom Pavlom II. Nestrpljivost je rasla svakom sekundom što smo čekali, a kad je napokon Papa došao, ovacijama nije bilo kraja. Ganuti Papinim likom, njegovi Hrvati pljeskom su ga poticali i bodrili.

Nakon audijencije i kraćeg razgledanja Rima, zaputili smo se u crkvu sv. Jeronima, gdje smo zajedno s hodočasticima Zagrebačke nadbiskupije molili Večernju. Crkva sv. Jeronima je naslovna crkva zagrebačkog kardinala Josipa Bozanića.

Kasno navečer oprostili smo se od Rima i krenuli prema Padovi, prema sv. Antunu i sv. Leopoldu. Nedjeljnu euharistiju predvodio je Vlado Košić, pomoćni biskup zagrebački, u crkvi sv. Marije dei Servi, u Padovi.

Ana Novosel

Jaskanski hodočasnici ispred bazilike Sv. Petra u Rimu

Što je sinoda?

Naši vijećnici s biskupom Mrzljakom pred crkvom Srca Isusova u Karlovcu

«Koji god smo kršteni u Kristu Isusa, u smrt smo njegovu kršteni. Krštenjem smo dakle zajedno s njime ukopani u smrt da kao što Krist slavom Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života» (Rim 6, 3-4).

Hodimo u novosti života, zajednički hodimo-upravo to je prijevod grčke riječi «sinoda», koja ujedno znači i sastanak, skup, zbor. Dakle, biskupijska sinoda jest «skupština izabranih svećenika i drugih vjernika mjesne Crkve koji pomažu dijecezanskom biskupu na dobrobit sve biskupijske zajednice» (Zakonik kanonskog prava, kanon 460). Održava se u pojedinoj mjesnoj Crkvi «kad to savjetuju okolnosti» (kanon 461), a saziva ju i predsjedja joj dijecezanski biskup, koji je na sinodi i jedini zakonodavac, te samo on potpisuje izjave i odluke, koje se mogu objaviti samo s njegovim ovlaštenjem. Na blagdan Blaženoga Alojzija Stepinca, 10. veljače 2002. godine, zagrebački nadbiskup Josip Bozanić najavio je da namjerava sazvati Drugu sinodu Zagrebačke nadbiskupije, koja bi se imala održati kroz sljedećih nekoliko godina. Tom najavom započelo je pretpripremno razdoblje Sinode.

Pripremno razdoblje Sinode, kojemu je cilj prikupljanje i obrada prijedlo-

ga svih članova naše mjesne Crkve, započelo je na jesen prošle godine zajedničkim hodočašćem grada Zagreba u Mariju Bistricu, a potrajat će tako dugo dok taj zahtjevan posao ne bude završen, vjerojatno još dvije godine. Tek tada bit će sazvana Sinoda, na kojoj će sudjelovati naši biskupi te predstavnici svećenika, redovnika, redovnica i Kristovih vjernika laika. U prvoj pripremnoj godini Sinode prikupljeni su prijedlozi svećenika, redovnika i redovnica te vjernika laika, osobito vjeroučitelja, članova župnih i ekonomskih vijeća, članova vjerničkih društava i zajednica te crkvenih pokreta. Na jednom takvom susretu, održanom u Karlovcu 4. listopada 2003, sudjelovali su i naši vjeroučitelji te članovi našeg Pastoralnog i Ekonomskog vijeća. Tom prilikom dobili su upitnik, kako bi i oni, vjernici laici, svojim iskustvom i znanjem dali korisne prijedloge i poticaje. Taj proces se privodi kraju, a započinje obrada tih prijedloga i izrada materijala, na temelju kojih će se u sljedećem razdoblju raspravljati u svim vjerničkim zajednicama: u župama, na sastancima svećenika, vjeroučitelja, redovničkih zajednica itd. Na temelju rezultata tih rasprava načinit će se radni dokument,

o kojemu će raspravljati sama Sinoda.

Prikupljajući i obrađujući pristigle prijedloge, sve se jasnije pokazuju pitanja i teme, kojima će se buduća Sinoda trebati baviti. Sinodom se želi ono što je dobro i vrijedno u crkvenoj praksi naše Nadbiskupije zadržati, sačuvati i pojačati, a ispraviti i poboljšati ono što može biti bolje.

Svi mi snosimo odgovornost za sinodu. Na razne načine možemo u njoj sudjelovati: bilo svjedočenjem kršćanskog života, bilo prijedlogom, bilo molitvom. Stoga, na kraju, izmolimo molitvu za Sinodu.

Ana Novosel

Bože, svemogući i dobri Oče!
Ti si nas u Kristu izabrao prije vjekova,
da bismo bili tvoj sveti narod.
Otvori nam srce nadi i milosti Sinode
kao tvojemu pozivu
na obnavljanje zajedničkog doma
naše svete zagrebačke Crkve,
da u svijetu bude vidljivi znak tvoje ljubavi
koja prihvaća, oprašta i spašava.

Gospodine Isuse, Dobri Pastiru!
Ti vodiš Crkvu na životne pašnjake.
Daj da zajednički dijelimo
radosni napor Sinode,
kao put novoga navještaja Radosne vijesti.
Daj da u vjerničkim zajednicama
poraste glad
za tvojom riječju
i da je svjedoče životom,
preobražavajući svijet
na sliku tvoga Kraljevstva.

Duše Sveti, dare Ljubavi!
Poslan si od Oca i Sina,
da bi nas vodio prema zreloj vjeri.
U srcima svih vjernika,
pobudi iskrenu želju za solidarnošću,
kako bi Sinoda bila djelatan odgovor
na očekivanja ljudi.
Podari nam snagu svjedočenja;
budi zalag našega jedinstva,
izvor utjehe i nade
te sigurnost prepoznavanja istine!

Blažena Djevice Marijo, Majko Crkve!
U zajedništvu sa svetima
koji su nosili evanđelje
u hrvatskoj domovini,
prati naše korake,
da bismo zajedno živjeli događaj Sinode
kao dar nove Pedesetnice
kako bi svaka kršćanska zajednica
postala kvascem čovječnijega društva.
Po Kristu Gospodinu našem.
Amen.

Božić - poruka kršćanskim obiteljima

Božić nam daje vječnu poruku. Naš Bog je među nama. Naš Bog, vječni Sin vječnog Oca postao je sin Majke – Djevice. «Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama» (Iv 1,14). Evo velike objave i utješne istine. Naš Bog je obiteljski Bog. Jedan je od nas. Član je naše velike obitelji čovječanstva. Član je male nazaretske Svete obitelji.

Božić, mali Bog, dijete Marijino, među nama je na stanu. Tu veliku istinu – sreću u dane Božića, doživljava i proživljava svako kršćansko srce. Ali na poseban način, čitavim svojim bićem, svaka kršćanska obitelj. Ma kuda god se rasuli, ma gdje bili, svi njeni članovi nastoje se oko Božića okupiti oko rodnog ognjišta – da zajedno proslave rođenje Sina Marijina. Kao da svi čuju poziv iz Betlehema, koji zove na okup. Kao da osjećaju kako im «Novorođeni kralj», to dijete iz kolijevke pruža svoje male ruke. Nijemo ih gleda djetinjim očima, govori im da je s njima i među njima. U božićnoj radosti, za obiteljskim stolom, iznose se uspomene iz prijašnjih božićnih dana pa se članovi obitelji prisjete i onih koji više nema među živima.

«Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama». Kad je Gospodin odlučio da posveti i usreći čovjeka, počeo je od

temelja. Od obitelji... U jednoj obitelji sam je postao i rodio se kao dijete – čovjek. U njezinu krilu proveo je ovozemaljski život. Posvetio ju je i pobožanstvenio. On želi biti nevidljivi stanar svake obitelji. Vlastitu je svetinju stavio za uzor. Odatle će poći u svijet da svijetu dadne svoj nauk i svoj križ. Da mu pokaže put do Božjeg srca, te i tako čitav svijet pretvori u jednu golemu Božju obitelj. Činjenice govore kako često čovjek ne sluša Boga. I kršćanska obitelj vrlo je često daleko od Boga. Nimalo slična onoj u kojoj je odrastao Isus... Tu je sve manje ljubavi, sreće, života, čvrstoće. Sve više je razdora, podivljali razvrat, nevjera, rastava, pobačaj. Mnogi kao da se natječu kako što prije i što temeljitije razoriti obiteljsko svetište. Kao da obitelj, te sređen i kršćanstvom prodahnut obiteljski život postaju suvišna prošlost, gotovo sramota i zaostalost. I tako, dok se obitelj sve više razara i ruši, istodobno se na njoj izgrađena čitava zgrada- društvo i narod -trese i ruši. Ništa neobično... Svaki je narod samo proširena obitelj. Društvo, pak, slika mnoštva obitelji... Mnogi su zaboravili upravo tu istinu. Truju, kvare, razaraju, a žele zdravo, uređeno, čudoredno društvo, narod i državu. Žele nemoguće.

Zašto i odakle raspad-ruševine tolikih obitelji? Nabraja se mnogo razloga i uzroka. Jedan je najveći i najviše zabrinjava. Iz obitelji je istjeran Gospodin. Obitelj ne slični nimalo Svetoj obitelji. Za Betlehemske dijete mjesta nema. A, onda nema ni sreće. Umjesto jednoga Boga, tamo su bogovi: novac, tijelo, uživanje. Umjesto života za drugoga, sebičnost koja iskorištava, pohota koja ponižava. Ako igdje, onda u životu obitelji, Gospodin mora biti na prvom mjestu. Ništa ga ne može nadomjestiti. Ništa ga ne smije istisnuti. Zato je prva i najveća dužnost obitelji u srcu i domu čuvati Boga i vjeru u Boga.

«Ako Boga nema, sve je dopušteno». Bez Boga, bez vjere u Boga, kojem je odgovoran, od Boga otpalom čovjeku sve postaje dopušteno, a on postaje najgora zvijer: grize, gazi, ujeda, ruši, pali, ubija. Mi vjernici znamo da čovjeku nije sve dopušteno. On ne smije raditi sve što mu padne na pamet. Mora poštivati životna pravila koja mu daje Tvorac života. Neizbrisivih deset temeljnih zakona svi su naši zakoni, sve ljudske zapovijedi. Teškoj bolesti tolikih obitelji ima samo jedan učinkoviti lijek: povratak obitelji k Bogu i kršćanskom shvaćanju života. «Neka riječ Kristova stalno stanuje u vama», napisao je sv. Pavao svojim novokršćenicima. Evo lijeka obiteljskim bolestima našega vremena. Drugoga boljega nema. Uzmite taj lijek!

Župnik

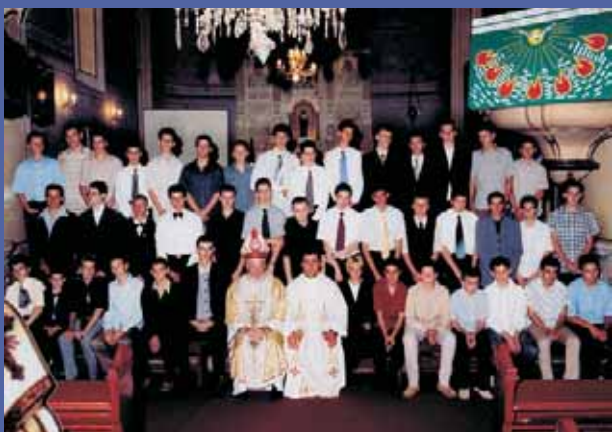
Sretna obitelj

- Djeca trebaju ljubav roditelja.
- Sretna djeca s kojima se otac još igra.
- Sretna obitelj u kojoj još svi međusobno razgovaraju.
- Sretan sinčić za čije se školske zadatke roditelji zanimaju.
- Sretna kćerka koja može s majkom razgovarati o lutkinoj odjeći.
- Sretni mladi koji mogu s roditeljima razgovarati.
- Sretna obitelj koja nedjeljom ode u prirodu.
- Sretni roditelji i djeca koja večerom okupljni zajedno časkaju.
- Sretna obitelj u kojoj se slave imendani i rođendani.
- Sretna djeca koja se međusobno vole.
- Sretni roditelji koji sa svojom djecom mole.
- Sretna žena koja u svom mužu ima čvrsti oslonac.
- Sretan muž koji svoju ženu puno voli i pažljivo se za nju brine.
- Sretna djeca koja kod kuće nalaze toplinu doma i zaštićenost.
- Sretna obitelj u kojoj se svaki dan čuje dobra riječ.
- Sretan ti ako svu svoju dobru volju posvetiš svojoj obitelji.
- Tada ćeš osvojiti njihovu ljubav, i Božju ljubav.

*Prva Sveta
Pričest u našoj
župi bila je u
nedjelju 4.
svibnja 2003.
godine*

*Svetu Potvrdu
podijelio je
našim kriz-
manicima 11.
svibnja 2003.
godine msgr.
Juraj Jezerinac*

Hodočašće mladih na Mariju Bisticu

Trideset petero mladih iz naše župe hodočastilo je 13. i 14. rujna na Mariju Bisticu u sklopu hodočašća mladih Zagrebačke nadbiskupije. Krenuši iz Čučerja, a nakon cjelodnevnog hoda stigli smo navečer u Mariju Bisticu gdje smo sudjelovali u procesiji sa svijećama te bdijenju. U nedjelju priključili smo se vjernicima grada Zagreba koji su bili na zarjetnom hodočašću te zajedno s njima slavili svetu misu.

Dnevnik malog planinara

32. planinarski križni put, Samoborsko gorje, 11. i 12. listopada 2003.

Ustao sam se u 5 sati. Jedva sam dočekao taj dan. Volim planinariti. Iz Jaske smo išli autobusom i bilo je jako lijepo.

Došli smo u Veliki Lovnik. Tamo nas očekuje doručak, čaj i naravno majice. Za doručak je bio sendvič, kojeg nažalost nisam mogao jesti. Na majici je pisalo «DOĐITE I JA ĆU VAS ODMORITI – ISUS.»

Krećemo dalje kroz šumu, bilo je prekrasno. Uz put smo primili još jednu grupu planinara. Složili smo se i upoznali, i postala je jako velika planinarska grupa. Puno smo pričali i šalili se. Svi su me pitali koliko imam godina i onda se ispostavilo da sam najmlađi. Nisam mogao vjerovati...

Ukratko... put je bio dug i naporan, ali je bio prekrasan, zabavan i bilo mi

je lijepo. Prošli smo i pregledali i tvrđavu starog grada Okića. Kada smo došli na petu postaju, tamo smo imali ručak koji smo si ponijeli u ruksacima. Dan je bio lijep i sunčan. Odmorio sam se i zabavljao sa kapelanom.

Poslije ručka i odmora krenuli smo dalje. «Još ne znam gdje ćemo prenoćiti», rekao sam, a mama je rekla: «Negdje u školi.» Jedva sam čekao da dodemo tamo. Nakon dugo, dugo pješčenja konačno dolazimo u školu... Već je noć...

Kada smo došli u školu, hops na misu. Nisam se složio, bio sam umoran, ali tata me nagovorio. Pristao sam i krenuo... Tijekom mise od silnog pješčenja i umora, sam slučajno upao u san. Probudio sam se baš na kraju mise, vratili smo se u školu, uskočio u vreću i zaspao. Tijekom noći samo sam se jednom probudio i vidio sve kako spavaju, a neki su i hrcali. I opet sam zaspao. Ujutro smo svi izgledali jako smiješno kao gusjenice, koje se pretvaraju u leptire. Doručkovali smo najčudniji doručak, slane štapiće i eurokrem, koji je pojeo kapelan Grgić. Nakon jela smo obišli školu i ja sam se išao klackati i ljuljati. Kada smo krenuli dalje, otpjevali smo nekoliko pjesama s čudnim orkestrom. Njihovi instrumenti su bili posebne špage, kante i daske za veš na kojoj sam i ja svirao, ali su zvučali kao pravi instrumenti.

...Kombi dolazi i vozi nam ruksake.

Dalje na putu nam je bilo lakše jer nemamo ruksake na leđima. Najteže nam je bilo preći postaju koju smo obavezno morali prešutjeti, i biti ozbiljni.

Dolazimo u Samobor-Domaslovac i idemo na misu. Misu predvodi biskup Košić, naš kapelan Grgić i ostali svećenici. Toliko sam uspio vidjeti, jer me je umor opet savladao. Nažalost sam i ovu misu prespavao. Nakon mise jeli smo sendviče i pili čaj.

... Autobusi dolaze i pozdravljamo se sa novim prijateljima koje smo upoznali tijekom puta. Jako sam sretan jer sam bio na 32. planinarskom križnom putu.

Završavam svoj dnevnik i pozdravljam vas, i idući put probajte se uključiti i vi, priznajem SUPER JE. Boog!!

Antonio Agostini

Koncert "Zvezdica"

Glazbeni prsten Zagrebačke županije u suradnji s Centrom za kulturu Jastrebarsko organizirao je 25. listopada 2003. u crkvi sv. Nikole biskupa koncert djevojačkog zbora «Zvezdice». Zbor, čiji je utemeljitelj i

dirigent Zdravko Šljivac, osnovan je prije više od 18 godina, a okuplja učenice iz više od dvadeset zagrebačkih osnovnih i srednjih škola. Ovom prigodom «Zvezdice» su se Jaskancima predstavile zaista impre-

sivnim repertoarom, koji je uključivao djela Pere Gotovca, Milka Kelemana, Josipa Magdića, Ivana Lukačića, Davorina Kempfa, Bacha, Langlaisa, Mozarta te Pergolesija. Na orguljama je zbor pratila Eva Košir.

Žaloso je da je nastup cijenjenog zbora u Jaski prošao gotovo nezamijećeno.

Ana Novosel

Humana integracija invalida

Dana 2. studenoga 2003. u 9 sati sudionici misnog slavlja u crkvi Sv. Nikole u Jastrebarskom bili su i korisnici centra za rehabilitaciju «Ozalj».

Djelatnost tog centra je pružanje umjereno i teže mentalno oštećenoj djeci, mladeži i odraslim osobama usluge boravka, prehrane, odgoja, psihosocijalne rehabilitacije... No, u nizu raznih društvenih aktivnosti jedna od njih je i odlazak na misna slavlja. Iako postoje crkve koje su mnogo bliže našem centru, ovaj put smo izabrali crkvu Sv. Nikole u Jastrebarskom, jer smo pored samog sudjelovanja na misnom slavlju imali još jedan cilj i nadam se da smo ga ispunili.

No, ipak, riječ-dvije o samom pojmu mentalna retardacija; u daljnjem tekstu (MR). Postoje razne definicije MR i stvarno se ona može definirati s više aspekata (pedagoški, medicinski, socijalni i psihološki). Također, zbog neujednačene terminologije postoji više termina za MR. Neki od njih su: amencija, oligofrenija, intelektualna insuficijencija, duševna zaostalost i dr. U praksi, ali i normativnim aktima, ipak se uvriježio termin MR. Sa samom definicijom malo je teže i za nešto

opširniji prikaz problematike oko samog definiranja MR bio bi potreban mnogo veći prostor od onog predviđenog. Ukratko, svaka definicija ima nedostatke i ograničenosti, a za naše potrebe ovog članka, MR

možemo definirati kao stanje općeg ispodprosječnog intelektualnog reagiranja. Naravno, bitno je za istaknuti da se sama MR dijeli na nekoliko stupnjeva. Na žalost, često se u široj javnosti MR osobe doživljavaju kao bolesne pa čak i opasne. Istina i stvarnost su posve drugačiji.

Doduše, u jednom manjem broju MR je jedan od simptoma bolesti, tj. nekog patološkog procesa, koji zahvaća ne samo središnji živčani sustav, već i druge organe.

Kod MR je prije riječ o stanjima. Dakle, o stalnim i relativno nepromjenjivim karakteristikama. Možda je tu MR rezultat biokemijski-funkcionalne, možda mikroskopske osobitosti samog mozga. No, svakako to nije bolest, već stanje. Ako se i mi usporedimo s nekim izrazito inteligentnim, sasvim sigurno nismo bolesni, pa makar i u odnosu na njega, zar ne?! Također nismo ni manje vrijedni, sposobni, itd.

MR osobe su sposobne za mnoge stvari. Ne bi ih smjeli gledati kroz ono što one ne mogu, već kroz ono za što su sposobne. Kad bi ih slušali, stvarno slušali, iznenadili bi se koliko bi nam

puno toga mogle reći, a u razgovoru s njima sigurno bi osjetili ono što nam ponekad svima nedostaje; iskrenost, prihvaćanje, druželjubivost, neiskvarenost...

Razni autori, razna istraživanja, daju različite podatke o zastupljenosti MR u općoj populaciji. Radi se oko 3%. Na prvi pogled i nije veliki broj. Naravno, tu je riječ i o već spomenutim različitim stupnjevima.

Ako pokušamo izračunati koliko je takvih osoba u gradu Jastrebarskom, ovom kraju, župi, dolazimo do ipak relativno velikog broja.

Teško je i nezahvalno bilo kome sugerirati kako da živi, radi, djeluje, no vezano za osobe s MR, pozivamo i potičemo sve roditelje, rodbinu, skrbnike i ostale da i «tim» osobama omoguće dolazak na svete mise. Opravdanja poput: «Pa on to ne shvaća?!» su vrlo slaba. Uostalom, da li mi sve shvaćamo i ako ne, je li nam to prepreka za dolazak u crkvu, pa na koncu i u kraljevstvo Božje?! Naravno da nije. A ako sve baš shvaćamo ili bar mislimo da je tako, ponašamo li se u skladu s tim znanjem i sposobnostima? Kako ih koristimo?

Na početku je istaknuto da je dolazak i sudioništvo na misnom slavlju bio samo jedan cilj, te da postoji još jedan. A on je upravo malo prije opisan, a to je da se potaknu ljudi iz ove župe na što dublje uključivanje osoba s MR u njezin život.

Nadam se da su bar oni koji su tog dana, u 9 sati, bili na misi, mogli vidjeti, čuti i osjetiti da i «takve» osobe mogu ravnopravno sudjelovati u slavlju i primati darove.

Ante Badurina, defektolog

UZ BLAGDAN SVETE CECILIJE

Blagdan sv. Cecilije, djevice i mučenice, prema katoličkom kalendaru slavi se 22. studenog. Sveta Cecilija zaštitnica je crkvene glazbe i pjevača, koji je osobito štuju. Zborovi jaskanske župe svake se godine okupljaju na blagdan svoje

zaštitnice, kako bi svetom misom i pjesmom izrekli molitvu svetoj Ceciliji. Ove godine bilo je posebice svečano, naime uz zbor mladih «Ruah», zbor iz Cvetkovića te Župski zbor, svečanoj misi prisustvovao je i zbor sv. Ivana

Nepomuka iz Vrbovskog, sa svojim župnikom vlč. Matom Vukovićem. Župnik vrboški u svojoj nadahnutoj propovijedi istaknuo je kako bi se svi, a posebice mladi, trebali ugledati u sv. Ceciliju te i svojim djelima hrabro svjedočiti svoju vjeru. Nakon svete mise, druženje naših zborova nastavilo se u vjeronaučnoj dvorani.

Ana Novosel

Pod stijenom (Moje razmišljanje)

Putujući drevnom Grčkom ispunila se moja davna želja. Očekivala sam mnogo više. Ipak sam zadovoljna, jer sad znam da ta povijest nije bila bajka već u mnogo čemu kruta i nemilosrdna stvarnost. Ostatak su gomile kamenja, ruševni zidovi, zidine hramova, igrališta i slično.

Spuštajući se iz Akropole, moja suputnica i ja krenule smo prema kamenoj stijeni sa koje je propovijedao sv. Pavao. Mislila

sam kako ću se popeti i stati na mjesto gdje je stajao sv. Pavao i propovijedao ljubav Kristovu.

Tu su udubljene stepenice, ali tako izglađene od nogu i ruku ljudi koji su s istom namjerom krenuli gore.

Moja suputnica je uspjela. Mlada je i spretnija. Ja nisam i bila sam žalosna. Četveronoške sam se spuštala i to sa strahom.

Pod kamenom stijenom čekajući razmišljam. Isto tako je

stajao i grčki narod i upijao svaku riječ koju je izgovarao sv. Pavao.

Molila sam. Bože, pošalji novoga Savla, koji će nam usaditi spoznaju da si Ti, Bože, jedini svemogući Gospodin i gospodar neba i zemlje i da je Tvoja ljubav velika.

Što hoćeš, pa imaš ga! Zar ti nije dovoljan Sveti Otac Ivan Pavao II? Samo dobro poslušni što ti govori!

Darinka Filković,
učiteljica u miru

ANTIPELAGOGIJA KAKO ODGOJITI DELIKVENTA

• Počnite od rane dobi davati djetetu sve što poželi. Na taj način će odrasti u uvjerenju da mu je cijeli svijet dužan pružiti lagodan život.

• Kada dijete pokupi ružne riječi, smijte mu se. Mislit će da je baš simpatičan. To će ga također ohrabriti da nauči još «simpatičnije» riječi koje će vas kasnije rušiti s nogu.

• Nemojte ga nikada upućivati u duhovne stvari. Čekajte da postane punoljetan i tada ga pustite neka «donese vlastitu odluku».

• Izbjegavajte koristiti rječ pogrešno. Ona bi u djetetu

mogla izazvati osjećaj krivice. Tako će poslije, kad bude uhićen zbog krađe automobila, vjerovati da se cijeli svijet okrenuo protiv njega.

• Pokupite za djetetom sve što ostavi razbacano u svojoj bližjoj i daljoj okolini: knjige, cipele i odjeću. Činite sve umjesto njega, tako će naučiti odgovornost uvijek prebaciti na drugoga.

• Dopustite djetetu da pročita sve što mu dođe u ruke. Pazite da posude kojim se služi bude sterilizirano, ali mu zato dopustite da mozak hrani smećem.

• Redovito se svadajte u nazočnosti djece.

• Dajte djetetu novaca koliko želi. Nemojte mu nikada dopustiti da sam zaradi. Zašto se mučiti poput vas?

• Zadovoljite sve njegove prohtjeve za hranom, pićem i udobnošću. Neka svaka njegova želja za vas bude zapovijed.

• Ako se sukobi sa susjedima, profesorima ili policijom, uvijek budite na njegovoj strani. Oni svi imaju predrasude o vašem djetetu.

• Kada stvarno dođe u neprikladu, ispričajte se u svoje ime: «Nikada ništa nisam mogao za njega učiniti!»

• Pripremite se za život pun tuge i boli. Najvjerojatnije ćete ga imati.

(Iz lista RADOST, br. 3/94)

Školski i drugi biseri

Izraelci su napravili zlatno tele jer nisu imali dovoljno zlata da naprave kravu.
Francuska nacionalna himna je Majoneza.
Statistika je točan zbroj netočnih podataka.
Geografska dužina i širina vrlo su korisne.
Pretpostavimo da se čovjek utapa. Dovoljno je da vikne na kojoj je širini i dužini, i mi ga možemo naći.
Razlika između zraka i vode je u tome što zrak može postati vlažniji, a voda ne.
Plin koji izlazi je vrlo opasan za ljudska bića, pa sljedeći pokus smije izvesti samo profesor.
Četiri su simptoma prehlade. Dva sam zaboravio, a dva su toliko poznata da ih je suvišno spominjati.
Liječnici kažu da su smrtonosne bolesti najgore.
Biral ste pogrešan broj, mi uopće nemamo telefon.

Komentari sa SP u nogometu 2002:

"Utakmica ja zanimljiva kao izravan prijenos plime i oseke!"

Francuska i Senegal: poslije gola Senegala komentator provaljuje: "MONA LISA SE SMIJE, LJUBITE SE TELETABISHI!!!!!!?"

Molitva na poslu:

Pomozi mi da na poslu uvijek dam 100% od sebe...

12%	ponedjeljkom
23%	utorkom
40%	srijedom
20%	četvrtkom
5%	petkom

Amen!

Mudre izreke:

Matičar je sudac koji osuđuje na doživotnu.

Sve su gljive jestive, ali neke samo jedanput.

Ako vam ide suviše lako, pogledajte bolje, možda vam ide nizbrdo.

Ne volim demonstracije, tu najbolja mjesta uvijek zauzme policija.

U trgovini:

- Kakve boje želite košulju?
- Boje kave, molim vas!
- Sa šlagom ili bez?

Ulazi starac u apoteku i kaže apotekarki:
- Dajte mi jedan Andol, Isoptin, Acisal, Aspirin, Voltaren, Gastal, Apaurin, Uvin čaj... i za vas, što pijete...

Je li vas strah? - pita zubar pacijenta.
- Jest, i to grozno.
- No, dobro, popijte čašicu konjaka.
- Još me strah - kaže pacijent i naruči još čašicu. Kad je popio cijelu litru, kaže:
- E, sad bih volio vidjeti onoga tko će mi taknuti zube

Svećenik je završio dugačku nedjeljnu misu riječima:

- Sljedećeg tjedna, glavna tema moje propovijedi biti će grijeh laganja. Da biste lakše shvatili moju propovijed, želim da svi do narednog tjedna pročitate iz Novog zavjeta 17. glavu evanđelja po Mateju. Sljedećeg tjedna, na početku crkvene ceremonije:
- Jeste li svi pročitali 17. glavu evanđelja po Mateju?
- JESMO! - svi će uglas.
- Odlično! Evanđelje po Mateju ima samo 16 glava. A sada, pomolimo se za naše grijeh!

Kako se na Zuluu ili nekom srodnom jeziku kaže: Oprostite, molim vas, da li biste bili toliko ljubazni da ponovite posljednju rečenicu. Nisam siguran da sam vas najbolje razumio. Kaže se: - A?

Pomozite časnim sestrama da dođu do crkve!

					1.			
				2.				
					3.			
					4.			
5.								

1. ukrašava se na Božić
2. Stvoritelj svijeta
3. svijetle na Božić i Božićne blagdane
4. rođen je u Betlehemu
5. izrađuje se od voska

RJEŠENJE: .....

Nikolina Pavić, 6.e

Časna sestra Kolumbana

9. listopada 2003. u samostanu Sestara milosrdnica u Zagrebu, Frankopanska 17, preminula je okrijepljena svetim sakramentima s. Kolumbana, krsnim imenom Katarina, Habrle. Rođena je u našoj župi, u mjestu Čabdin, 22. studenog 1914, od oca Nikole i majke Josipe r. Bakšić-Perak. Doživjela je 89 godina, u milosrdničkom zvanju 71 godinu Bogu i bližnjemu je služila. Krštena je u župnoj crkvi sv. Nikole.

Kao i svako ljudsko biće, i s. Kolumbana je tražila ozračje gdje će ostvariti sebe i svoje želje, odzivajući se na poziv savršenijem životu, u potpunom predanju po svetim zavjetima, koje je položila pred Crkvom i svojom redovničkom obitelji 1934, kojoj je pripadala cijeloga svoga milosrdničkog života. Po njezinim rukama Gospodin je dijelio obilje svoje dobrote i ljubavi najpotrebnijima, siromasima i ubogima svake vrste.

Splet životnih okolnosti, nedaće ratnih zbivanja i ideologija, koja je vrednote kršćanskih načela htjela obezvrijediti u korijenu, lišila je slobode ovu plemenitu dušu. Bila je na vjetrometini tih zbivanja. No Gospodin je bio u njezinoj blizini te je u

tim teškim trenucima crpila snagu za svjedočanstvo da je On jedini kome se treba pokoriti i služiti u istini i ljubavi, ponajprije svojim životom. S nadom i vjerom u Gospodina izdržala je kušnje života u tom nemilom vremenu. Molitva i nada bile su uvijek prisutne na obzorju duše s. Kolumbane i oslonac da se hrabro ide za Gospodinom.

Tako mirna, tiha i molitvena duša, što bi drugo mogla, nego li slaviti svoga Stvoritelja, za kojega se opredijelila cijelim svojim bićem i vjerno mu služila u Gradskoj ubožnici, Domu staraca, kuhinji, praoni rublja, sakristiji i svuda gdje ju je poslušnost poslala, sve do

kraja ovozemaljskog života. S. Kolumbana bila je duša molitve i razmatranja. Svakodnevno se hranila i krijepila Euharistijskim Isusom pod prilikama kruha i vina. Posve uronjena u svoga Boga, gorjela je i dogorjela ostavivši primjer milosrdnice koja je živjela i radila na slavu Božju i dobro svih s kojima se susretala i kojima je bila na usluzi.

Susresti se s njom značilo je čuti njezine riječi: «Seko, kako si, je li ti teško? Sve čini Bogu za ljubav! Ne boj se, Bog će ti pomoći. Za svaki čin napravi dobru nakanu. Bog jedini plaća, pomaže, tješi i uzdiže. K njemu krenuti i s njim biti, to je pravo bogatstvo. Moli se Bogu da sve dobro završi!» Kao da je i danas čujem!

Na kraju svoga puta radom i bolešću iscrpljena slijedi rassetog Krista na bolesničkoj postelji, strpljiva i predana u volju Božju.

Neka je Gospodin u svojoj dobroti nagradi za sve što je dobra učinila na ovoj zemlji, kroz 71 godinu svoga Bogu posvećenog redovničkog života, gledanjem njegovoga lica u slavi, koju je pripremio onima koji ga ljube.

Neka po njezinom zagovoru Bog pozove iz naše župe nova redovnička zvanja!

s. Paula Puzjak

ŽUPNI CARITAS U JASTREBARSKOM

Još jedan Božić je pred nama. Božić je vrijeme kada se susrećemo sa našim dragima i voljenima, susreta s novorođenim djetetom, susreta sa samim sobom. To je vrijeme darivanja. Darivanje obogaćuje. To ne mora uvijek biti materijalni dar, poklon. To može biti dar osmijehom, pjesmom, rukovanjem, pažljivim slušanjem... Zbog toga je Božić vrijeme radosti.

Kako bi radost Božića pružili i onima koji su osamljeni, bolesni i u neimaštini, naše su djelatnice župnog Caritasa u Jaski i ove godine organizirale prikupljanje pomoći za naše bližnje koji su u potrebi. Tako je u nedjelju Caritasa, 14. prosinca 2003. organizirano prikupljanje priloga u naravi kao i prigodna prodaja kolača i čestitaka, koje su ispekle odnosno izradile djelatnice Caritasa. Od novaca prikupljenog ovim prodajama, kupit će se najosnovnije živežne namirnice i napraviti paketi koji će se dostaviti najpotrebnijima.

Inače, djelatnost Caritasa se obavlja gotovo cijele godine. Svake subote tijekom cijele godine organizirano je dežurstvo u prostorijama župnog Caritasa. U taj dan se potrebni za pomoć mogu obratiti dežurnim osobama, a isto tako se primaju i pokloni za potrebne, koje naši sugrađani žele pokloniti. Pritom je važno naglasiti da je što se tiče poklona, posebno odjeće i obuće, koja se donosi u Caritas, potrebno voditi računa da ta roba ipak treba biti u takvom stanju da ne vrijeđa dostojanstvo osoba kojima je namijenjena, a isto tako i onoga koji je daruje.

Ove godine je nedjelja Caritasa na nacionalnoj razini bila posvećena problemu ovisnosti s naglaskom na obitelj/roditelji ovisnika. Problem ovisnosti postoji u svakoj župnoj zajednici, samo se on skriva, od njega se bježi, a s njim se treba suočiti i o njemu govoriti. To je još jedan izazov za djelatnike Caritasa, kako bi organiziranjem tribina, susreta s izliječenim ovisnicima, roditeljima, liječnicima, taj

problem približili našim ljudima.

Uz iskrene čestitke za Božić i Novu Godinu svima, posebno toplo zahvaljujemo svim našim donatorima koji se odazivaju na naše molbe za pomoć potrebnima i daruju ih prigodnim darovima.

Jasna Klemenčić

RASPORED BOGOSLUŽJA

Raspored Sv. Misa za božićne blagdane:

Badnjak (24.12.2003.): zornica u 6 sati, polnočka za djecu u 20 sati, a za odrasle u 24 sata; u Cvetkoviću u 24 sata

Božić (25.12.2003.): 7,30, 9, 11 i 18 sati; a u Cvetkoviću u 8 sati

Sv. Stjepan (26.12.2003.): 7,30, 9 i 18 sati; u 10,30 u Kloštru i u 16 sati na D. Reki

Sv. Ivan ap. (27.12.2003.): 7 i 18 sati; u Cvetkoviću u 11 sati

Sv. Obitelj (28.12.2003.): 7,30, 9,11 i u 16 sati s blagoslovom djece, a u Cvetkoviću u 9,30 sati

Stara godina (31.12.2003.): 7 i zahvalnica u 18 sati

Nova godina (1.1.2004.): 7,30, 9, 11 i 18 sati; u Cvetkoviću u 8 sati

Uoči svetkovine Bogojavljenja, 5.1.2004. pod misom u 18 sati bit će blagoslov vode.

Bogojavljenje (Sveta Tri kralja) (6.1.2004.): 7,30, 9, 11 i 18 sati; u Cvetkoviću u 9,30 sati

Pomične svetkovine i blagdani u 2004. godini

Krštenje Gospodnje – 11. siječnja

Pepelnica – 25. veljače

Cvjetnica – 4. travnja

USKRSNUĆE GOSPODNJE – 11. travnja

Uzašašće Gospodnje – 20. svibnja

DUHOVI-Pedesetnica – 30. svibnja

Presveto Trojstvo – 6. lipnja

Tijelovo – 10. lipnja

Presveto Srce Isusovo – 18. lipnja

KRIST KRALJ – 21. studenoga

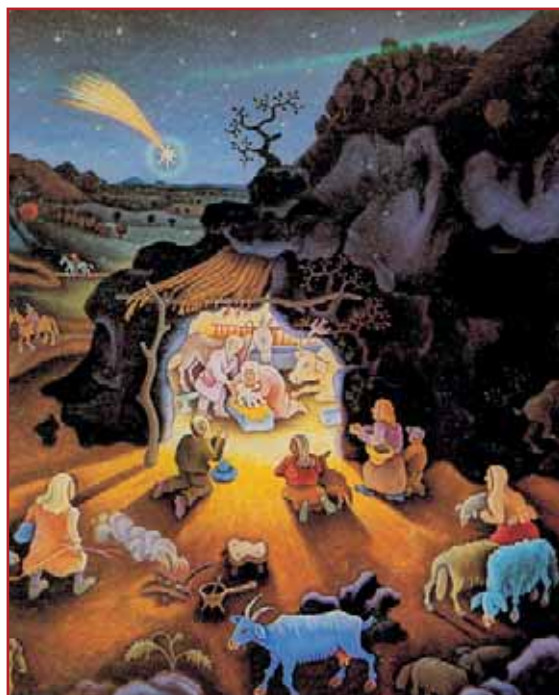
Prva nedjelja Došašća – 28. studenoga

Blagdan Svete Obitelji – 26. prosinca

Zajednice u župi...

- Zajednica mladih sastaje se svake druge subote u mjesecu u vjeronaučnoj dvorani u 19 sati.
- Obiteljska zajednica sastaje se jednom mjesečno, subotom u 19 sati.
  - Biblijska zajednica sastaje se subotom u 19 sati.

Dobitnice nagrada iz prošlog broja su Martina i Petra Bolf, Zdihovačka 97. Molimo dobitnice da se jave u Župni ured kako bi podignule nagradu.

*Božić je Božji zov
na ljubav među ljudima,
na razumijevanje i sprem-
nost pomoći,
na praštanje i pomirenje,
na mir i prijateljstvo.*

*Sretan Božić i
Novu 2004.
godinu želi
Vam
Uredništvo
glasila Putnik*

Proslava blagdana Sv. Nikole, zaštitnika naše župe

U subotu, 6. prosinca, proslavili smo blagdan sv. Nikole, jednog od najomiljenijih dječjih svetaca i zaštitnika naše župe. Uoči samog blagdana, duhovnu obnovu u našoj župi na temu Meduljudski odnosi u obitelji (Psihološko duhovni pristup) vodili su p. Mijo Nikić, p. Vinko Maslač i p. Anto Vukoja.

Svečano euharistijsko slavlje predvodio je pomoćni biskup zagrebački msgr. Josip Mrzljak, uz koncelebraciju svećenika jaskanaskog dekanata. Mnoštvo djece te učenici nižih razreda Osnovne škole «Ljubo Babić» s nestrpljenjem su čekali Sv. Nikolu. Darove je podijelio msgr. Mrzljak nadodavši kako nema Krampusa jer su svi bili dobri. Zahvaljujemo Konzumu d.d. i Gradskom Poglavarstvu na donaciji i što su nam time omogućili da i ove godine razveselimo najmlađe.

Ušli u zajednicu Isusovih vjernika kršenjem :

1. BORNA ŠPIGELSKI od Daniele
2. TOMISLAV RUBINIĆ od Denisa i Branke
3. ROKO PIČMAN od Mladena i Martine
4. NIKA RIBARIĆ od Roberta i Nikoline
5. DORA - LEONA JERČINOVIĆ od Maria i Ines
6. KARLO MAČEK - od Anđelka i Marine
7. FRANKA BUČAR - od Vlade i Jasne
8. NIKA BUČAR - od Vlade i Jasne
9. HELENA STEPINAC - od Srečka i Petre
10. KARLO HLEBIĆ - od Rikarda i Monike
11. PAULA GRGETIĆ - od Nedeljka i Ana Marije
12. LANA KUNOVIĆ - od Karla i Matilde
13. ANA BORKOVIĆ - od Saše i Marine
14. LEONARDA ŠUBAR - od Mladena i Nikoline
15. FILIP TUTEK - od Roberta i Nataše
16. IVAN PREKRATIĆ - od Mladena i Svjetlane
17. PATRIK KATOVIĆ - od Marija i Ana-Marije
18. LUKA SLUGEČIĆ - od Tomislava i Martine
19. LUKA ŠTEFIĆ - od Miljenka i Željke
20. BORNA MANOJLOVIĆ od Gordana i Anamarije
21. MAGDALENA RADOVIĆ od Olivera i Maje
22. ANA-ŠTEFANIJA POPOVIĆ od Igora i Kristinke
23. DORIAN KUPČINEC od Donalda i Suzane
24. MAJA GALJER od Krešimira i Sande
25. SILVIJA PUŠKARIĆ od Stjepana i Dubravke
26. FILIP-LUKA MATAUŠIĆ od Gorana i Nikoline
27. DORIAN ILIJA VULIĆ od Siniše i Mirele
28. ANTUN LOVRETIN od Ivica i Sanje
29. EUGEN MARJANOVIĆ od Marija i Renate
30. TARA ROŠIĆ od Nikole i Džeje
31. MARIA MUĐER od Dražena i Mihaele
32. KLARA MARKOV od Mišela i Ivane
33. JAN JALŠOVEC od Maria i Nikoline
34. GABRIJELA KAMBIĆ od Željka i Maje
35. DOMINIK POZDERAC od Danijela i Dijane
36. LORENA PALJUG od Zvonimira i Jadranke
37. KRISTINA SMIČIKLAS od Krešimira i Magdalene
38. LOVRO KOLARIĆ od Nenada i Snježane
39. DAMJAN POPOVIĆ od Damira i Smiljane
40. SARA BRADVIĆ od Davora i Marije
41. LOVRO KOPAČ od Dražena i Kristine
42. IVAN KLJUJIĆ od Vlatka i Aleksandre
43. ANTONIO MAHOVLIĆ od Nikole i Terezije
44. NATALIA MAHOVLIĆ od Nikole i Terezije
45. ŽANNA POPOVIĆ od Nedeljka i Julije
46. LARA ŠILJEVINAC od Stjepana i Snježane
47. LORENA IVANČIĆ od Darka i Suzane
48. LANA NOVOSEL od Josipa i Andree
49. PATRIK VRPKA od Zorana i Snježane Marije
50. IVAN BAKŠIĆ od Denisa i Dijane
51. DORIAN VINŠČAK od Željka i Nikoline
52. TIN FRESL od Kristijana i Katarine
53. KRISTIAN RADONIĆ od Miroslava i Jelene
54. LEON BALOBAN od Davora i Petre
55. GLORIA MARKUŠIĆ od Darka i Claudie
56. VIGO PREŽGAJ od Roberta i Martine
57. LUCIJA HODAK od Ivana i Brune
58. LAURA VUKSAN od Adama i Marije
59. LANA MALOSEJA od Tihomira i Andreje
60. PETAR LEŠČIĆ od Igor Josipa i Stjepke
61. DINO ČERDIĆ od Marka i Josipe
62. PETRA KOVAČIĆ od Dražena i Željke
63. LIAM LUCAS RIBARIĆ od Romana i Irene
64. MATEO JURIŠIĆ od Peje i Ane
65. KARLO JERBIĆ od Zlatka i Višnje
66. GRACIA JULIANA FABEK od Maria i Marine
67. MARTA SEVERINAC od Zdenka i Dragice
68. LEONARDA ČUNKO od Tomislava i Štefice
69. MORGAN STEVEN BELL od Colin Johna i Anite

Vjenčani u ime Gospodnje

1. RADONIĆ-JURAJ
2. MARINIĆ-MALENIĆ
3. VUČINIĆ-FRANJETIĆ
4. PANKASZ-SIROVICA
5. BUCIĆ-ŠTUDIR
6. HROŠĆ-LAMPERT
7. MASLAK-MRAKUŽIĆ
8. MIKIĆ-SVEČNJAK
9. LJUBETIĆ-REBIĆ
10. RAKO-FABIJANIĆ
11. HRVOJ-KOKOT
12. VRBANEK-ŠEMBER
13. MLINARIĆ-MIRT
14. MATKOVIĆ-MADUNA
15. CIBAN-MUĐER
16. SIROMAŠIĆ-FABIJANIĆ
17. MATEŠIĆ-RUBES
18. MAGDINSKI-JELENIĆ
19. NEVRKLA-KUNOVIĆ
20. KOZLOVAC-BRITVEC
21. BRAVAR-GREGORIĆ
22. CIPOVEC-VLAŠIĆ
23. KASUNIĆ-HRŠAK

Prešli u Očevo krilo :

1. STJEPAN DIMNJAKOVIĆ
2. FRANJO BENKO
3. ANA JUTRIŠA
4. KATARINA DIMNJAKOVIĆ
5. FRANCISKA JURINIĆ
6. MATO KEAS
7. DRAGICA GOLEŠIĆ
8. HELENA BAKŠIĆ
9. ŠTEFANIJA KLEPAC
10. SLAVO JAMBROVIĆ
11. ŠTEFANIJA VINDIŠ
12. VERA PETER
13. DRAGICA BATUŠIĆ - BELAN
14. MIROSLAV VITKOVIĆ - ŠEGI
15. VLADIMIR KOLMAN
16. MILAN JUGOVIĆ
17. RADOMIR VUKMIROVIĆ
18. BARBARA IVANČIĆ
19. ANA ŠLAT
20. PAULINA PAČIĆ
21. NIKOLA BRAČKA
22. LJUBOMIR VUČUROVIĆ
23. LAURENCIJA SEDLAR
24. TOMO RAICA
25. PETAR BUČKAL - HABULIN
26. NIKOLA LJUBETIĆ
27. PAVAO ŠTOKAN
28. BARICA PERŠIN
29. JELENA DIKŠIĆ
30. ALOJZIJA JAMBROVIĆ
31. JELA CRLJENICA
32. DRAGUTIN KUNOVIĆ
33. IVKA ŠTIBOHAR
34. JURAJ TOT
35. MILAN TURKALJ
36. MIJO SLUNJSKI
37. ZORA FABIJANIĆ
38. STJEPAN BERONIĆ
39. ZORA MINGES
40. MIRKO BRAJKOVIĆ
41. VLADIMIR STOŠIĆ
42. IVICA VUKIĆ
43. KATARINA MILAŠINČIĆ
44. FRANJO VUČINIĆ
45. JERKO GEROVAC
46. MARIJAN KOLAR
47. ZDRAVKO SMOLČIĆ
48. JAGA KUHARSKI
49. ANKICA VITIĆ
50. IVAN BAKŠIĆ
51. JANKO ŽGANJER
52. ALOJZIJA KRKUC
53. STJEPAN STIPKOVIĆ
54. JURAJ PALJUG
55. IVAN POVRŽENIĆ
56. IVAN JERBIĆ
57. ALOJZIJA BAJDA
58. MIRKO NEŽIĆ
59. RUŽICA RUKLJAČ
60. BARBARA TOMAC
61. PAULINA HOČEVAR
62. PETAR KRCIVOJ
63. JOSIP TANDARIĆ
64. STJEPAN VUČINIĆ
65. MARINA FRANJETIĆ
66. PETAR BASTAŠIĆ
67. LJUBOMIR SERTIĆ
68. TOMO BOSILJ
69. ANA KLISURIĆ
70. BARICA KEAS
71. KRISTINA BUNIĆ
72. ZVONIMIR PASECKY
73. JURAJ BAKŠIĆ
74. MARIJA VUKUŠIĆ
75. FRANJO IVANČIĆ
76. VLADIMIR MALJEVAC
77. STJEPAN NOVOSEL
78. MILKA JURKOVIĆ
79. MIRKO BATUŠIĆ
80. STJEPAN MEDVEDOVSKI
81. MILKA PALJUG
82. DRAGICA PAVLIĆ
83. PETAR VLAŠIĆ
84. EMILIJA KLEMENIĆ
85. KATARINA NEŽIĆ
86. VJEKOSLAVA PAČIĆ
87. GABRIJELA VOGRINEC
88. MARIJA STIĆ
89. DOBRINKA VITKOVIĆ
90. ANĐELKO KUŠENIĆ
91. IVAN RADOŠEVIĆ

Pokoj vječni daruj im, Gospodine!

U SVETOJ NOĆI

U svetoj noći svakoj ko pred v'jekove davne
 Bog pusta pr'jesto svoj
 I silazi s nebesa na lik čeda dragog
 Uz andeoski poj.
 Pa prođe zemljom c'jelom s kraja na kraj sv'jeta
 I u svak uđe stan:
 U puste izbe'b jednih, a i u dvor carski
 Sav zlat i prekrasan.
 I gdje god vjerne nađe, svakom cjelov dade
 Ko zv'jezda čist i svet,
 U noći tako badnjoj, kao d'jete l'jepo
 Krist prođe čitav sv'jet.
 A kome cjelov tisne, duša mu se strese
 Od tajnog milja sva
 I srcem drhtne nešto velebno i slatko,
 Od sreće lice sja.
 U svetoj noći s mog se lica suza truni
 Ko dragi alem čist,
 Što ljudstvo ne zna c'jelo, čime cjelov rodi,
 Što podaje ga Krist.

Izidor Poljak

BOŽIĆ

Božić je. Dol i brijeg
 Pokrio gusti i snijeg;
 Da, svijet je cijel
 Sve bijel i bijel.

Tek okno se selom svjetluca,
 Na stolu vidiš kolače
 I otac baje i puca,
 Dječurlija veselo skače,
 Od dragosti klikće i sijeva
 Kud komorom prostrta slama;
 A s dječicom majčica pjeva:
 Kralj neba se rodio nama.

Božić je. Dol i brijeg
 Pokrio gusti i snijeg;
 Da, svijet je cijel
 Sve bijel i bijel.

U kolibi žena sjedi,
 U nijemu propala muku
 Pa dijete mrtvo si gleda,
 Ab, na slami skrštenih ruku.
 Tek slaba svijeća svjetluca
 A žena hvata se prama
 I pjeva - srce joj puca:
 Kralj neba se rodio nama.
 Božić je. Dol i brijeg
 Pokrio gusti i snijeg;
 Da, svijet je cijel
 I grob je bijel.

August Šenoa

U SVETOJ NOĆI

U bijelom rubu, ko nevjesta mlada,
 priroda šuti usred tibe noći.
 Usnuli puti od sela do grada
 čekaju Onog koji ima doći...

Dok vani sniježak još tibo praminja,
 u kući djeca sjede oko vatre,
 prstiće griju i blaženo snatre
 gledeć' na zoru što polako tinja.

Misli im plove kao bijele čežnje
 daleko tamo, u krajeve sanja,
 i nose tople srdaca im težnje
 kroz snijeg i priče usnuloga granja.

I čežnje im lete... kao ptica lete
 i cijelu noć sa zvijezdama se ljube,
 a molitve što im sa usana se gube
 slažu u pjesmu andeoske čete.

S čežnjama djece i anđela pjevom
 neka i moje molitve se stope
 i nek' pred malim Isusom i Djevom
 pobožno, tibo ruke im se sklope.

Pred jaslicama nek' iz mojih grudi
 nebeskom Kralju molitve se vinu
 za mir u svijetu i za domovinu-
 sloboda zlatna nek' svima zarudi!

Josip Berka

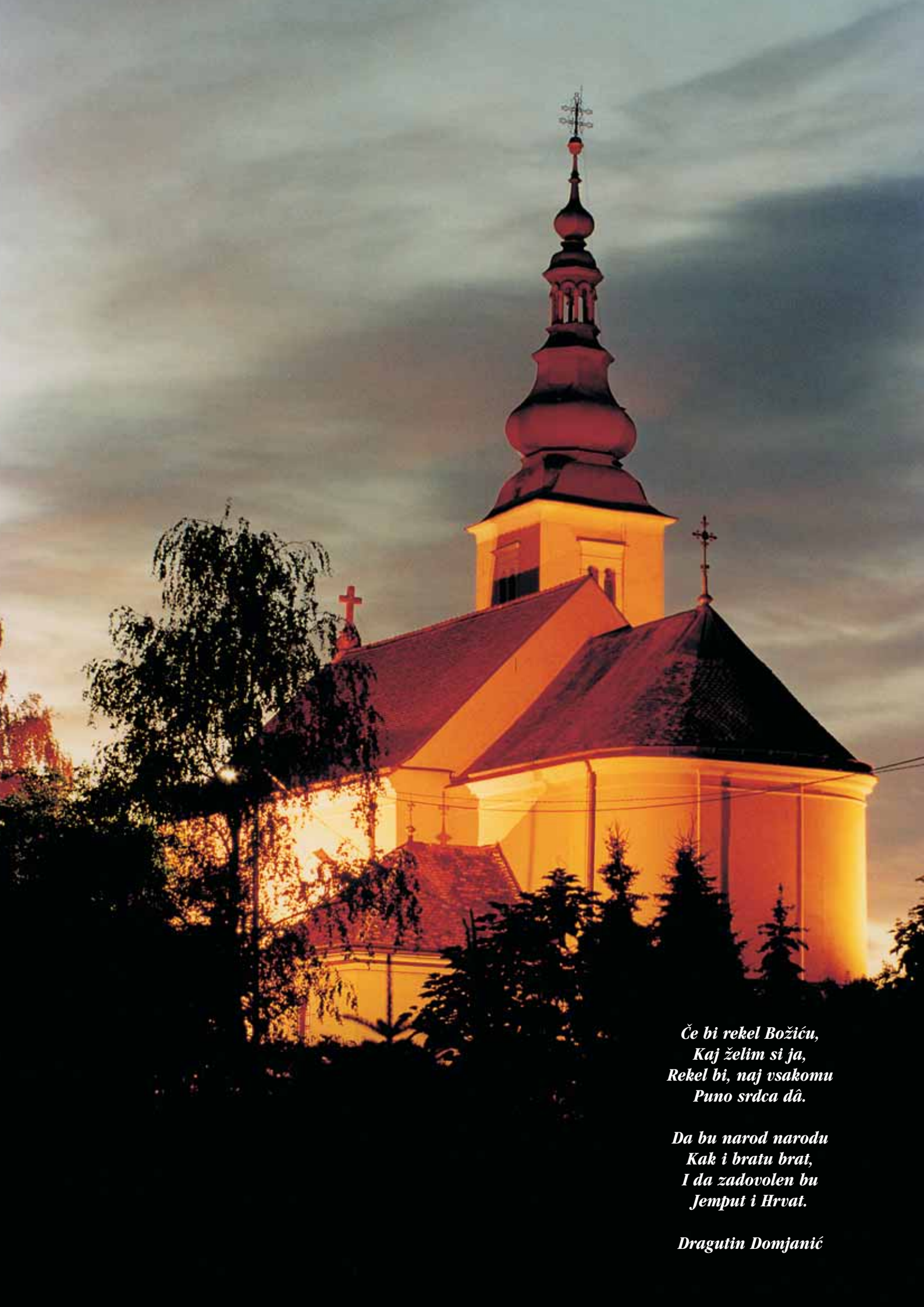
Hote, o ljudi sim

Hote, o ljudi sim, stante se poslušat kaj vam povem:
 Angel je došiel k nam iz neba glase je donesel nam
 Da Marija nočas je porodila Isusa s povojem ga je povila.
 V jasje položila i detešce svoje je molila.

Spi, spi, o Sinek moj, na slamici oštroj zemi pokoj,
 I s ovemi dar'mi veselje veliko majki včini.
 Ja te bum zibala i popevala, na rukam držala i objemala;
 I Sinka svojega z devojačkim mlekom bum dojila.

Božićna iz Jastrebarskog

*Če bi rekel Božiću,
Kaj želim si ja,
Rekel bi, naj vsakomu
Puno srca dâ.*

*Da bu narod narodu
Kak i bratu brat,
I da zadovolen bu
Jemput i Hrvat.*

Dragutin Domjanić